

Litwa proponuje, że będzie adwokatem Ukrainy

Jeszcze jedna Rada Prezydencka

Obok Rady Prezydentów Polski i Litwy, jeszcze jedna Rada – tym razem litewsko-ukraińska, ma zacieśniać współpracę w Europie Środkowej i Wschodniej w ramach integracji europejskiej.

Prezydenci Litwy i Ukrainy Valdas Adamkus i Leonid Kuczma nie ukrywali zresztą, że Rada litewsko-ukraińska jest wzorowana na polsko-litewskiej analogii.

– Wysoko oceniam współpracę naszych krajów i powołanie Rady jest dodatkowym tego przejawem – powiedział Leonid Kuczma podczas wspólnej konferencji obydwu prezydentów w Pałacu przy placu Daukantasa w Wilnie.

Prezydent Valdas Adamkus też wysoko ocenił współpracę naszych krajów. Odnotował szczególne zainteresowanie przedsiębiorców zacieśnieniem więzi gospodarczych, czego dowodem ma być, zdaniem Adamkusa, odbywający się równocześnie z wizytą ukraińskiego prezydenta Forum Gospodarcze, na którym podobno zabrakło wolnych miejsc. Valdas Adamkus zapewnił też ukraińskiego kolegę, że po wejściu Litwy do Unii Europejskiej i NATO, Litwa będzie aktywnym adwokatem Ukrainy w tych organizacjach, podobnie jak adwokatem Litwy w NATO jest obecnie Polska.

Leonid Kuczma wyraził z tego powodu, wymierne zadowolenie, mówiąc, że im więcej Ukraina będzie miała przyjaciół w UE i NATO, tym lepiej będzie układała się współpraca z tymi organizacjami.

Prezydent Kuczma odrzucił insynuację, że współpracę Ukrainy z NATO może utrudniać skandal ze sprzedażą sprzętu przeciwlotniczego Irakowi oraz tajemnicze zabójstwa bądź zniknięcia ukraińskich dziennikarzy.

Prezydent Kuczma kilkakrotnie odrzucał zarzuty dziennikarzy litewskich

Fot. Marian Paluszkiewicz

– Rozumiem obawy państw NATO, ale zależą one od punktu widzenia. Dziś kraje NATO chcą wiedzieć – była sprzedaż radarów do Iraku czy też jej nie było. Otóż Ukraina mówi, że nie było. Dlatego daliśmy zachodnim inspektorom możliwość przeprowadzenia własnego sprawdzenia – powiedział Kuczma. Stanowczo też dodał, że Ukraina opowiada się i przede wszystkim chce równorzędne partnerstwa w dialogu z NATO.

Prezydent Ukrainy odrzucił po raz kolejny zarzuty, jakoby władza centralna była w jakikolwiek sposób

związana z zabójstwem dziennikarza Gongadze.

– Wokół Ukrainy krąży dużo negatywnej informacji, ale chcę powiedzieć, że jest ona wynikiem raczej działań z zewnątrz kraju. Dlatego pojawiają się jakieś dziwne nagrania dziwnych rozmów – powiedział Kuczma. Prezydent Ukrainy przyznał wprawdzie, że na Ukrainie, „jak i w innych państwach” nie ma pełnej wolności słowa.

– Prawie wszystkie media ukraińskie są zależne finansowo od wydawców bądź ich właścicieli, dlatego często muszą reprezentować po-

glądy właśnie swoich wydawców. Uważam, że wolność słowa na Ukrainie będzie nabierała mocy wraz z uniezależnieniem się finansowym prasy – prognozował Kuczma.

Żeby ostatecznie rozsiać wątpliwości litewskich dziennikarzy co do stopnia wolności słowa na Ukrainie, jej prezydent osobiście zaprosił dziennikarza litewskiej telewizji na Ukrainę i zapewnił, że obcując z ludźmi w całej Ukrainie oraz z kolegami będzie mógł sam przekonać się, czy na Ukrainie jest wolność słowa, czy jej nie ma.

Stanisław Tarasiewicz

Robocza wizyta prezesa PZU S. A. w Wilnie

W ramach współpracy

Rozmowa ubezpieczeniowców i bankowców odbywała się w dobrym nastroju

Fot. Marian Paluszkiewicz

W dniach 29-30 października w Wilnie z wizytą roboczą przebywa Prezes Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeniowego PZU S. A. Zdzisław Montkiewicz wraz z towarzyszącą mu delegacją.

Jak już informował „Kurier Wi-

leński”, największe i najstarsze polskie przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe PZU S. A. jest nabywcą 75 procent akcji kapitału akcyjnego litewskiej spółki ubezpieczeniowej Lindra.

(Dokończenie na str. 2)

Premia UNESCO – na finansowanie projektów

Gest samorządu

Samorząd miasta Wilna, który wygrał tegoroczną nagrodę UNESCO pokojowego miasta i premię pieniężną w wysokości 85 tys. litów, przeznaczył te środki na projekty opracowane przez organizacje społeczne stolicy.

Wilno otrzymało nagrodę UNESCO w regionie Europy i Ameryki Północnej 18 marca, a niebawem samorząd stolicy ogłosił konkurs „Duch wspólnoty wileńskiej”.

Na projekty instytucji i organizacji m. Wilna, które wygrały ten konkurs, przyznano otrzymane 80 tys. litów.

Pierwsze miejsce i kwotę 12 tys. litów zdobyła instytucja publiczna Wileński Dom Nauczyciela, która na konkurs zgłosiła projekt odbudowy wileńskiego parku bajek między dzielnicami Karolinki i Lazdynai.

Zdobywcami dwóch drugich miejsc i kwoty po 8 tys. litów zostały Stowarzyszenie Teatrów Uniwersyteckich, które na konkurs zgłosiło projekt międzynarodowego forum młodzieżowego „Wilno – na skrzyżowaniu kultur narodów” oraz dziecięco-młodzieżowy klub „Šatrija”, który zaproponował stworzyć sztandar starostwa Šnipiškės oraz założyć kompozycję drzewek na podstawie litewskiej kompozycji ludowej „Eglė – królowa węzów”.

Trzecie miejsca w konkursie zajęły cztery organizacje, które otrzymały po 5 tys. litów.

Po 3 tys. litów otrzymały projekty zgłoszone przez wileńskich uczniów, jeszcze po 1 tys. litów zamierza się przeznaczyć starostwom m. Wilna na imprezy bożonarodzeniowe – ustawienie choinek przy starostwach. (BN S)

W NUMERZE

Aktualności — 3

Stare nowe organy

W poniedziałek parafia turgielska otrzymała w darze z Polski odrestaurowane małe zabytkowe organki, wykonane przez wileńskiego mistrza Józefa Rodowicza w latach 1863-1870.

Społeczeństwo — 5

Adaptacja i korekta życia

W budynku niepaństwowego przedszkola „Nendré” prowadzonego przez pozarządową organizację Wileńskiego Klubu Kobiet „Devyndarbė” odbyły się seminaria poświęcone pracy socjalnej z rodzinami z tzw. marginesu społecznego.

Zdrowie — 6

Bardziej zapobiegać niż leczyć

Ludzie w naszym kraju nie są jeszcze przekonani do zapobiegania chorób. Zanim człowiek czuje się dobrze i nie ma większych problemów zdrowotnych, nie dba o zdrowie. Różnorodne programy realizowane przez Centrum Zdrowia Społecznego nie są popularne wśród mieszkańców.

Gospodarka — 9

„Warta” wykupi nową emisję akcji

zadłużenie „Panevėžio stiklas” dla Ministerstwa Finansów w wysokości 64,2 mln litów, a termin zwrotu pozostałego długu 27,5 mln litów zostały przedłużony do 2014 r.

Sentencja

Oddałabym za niego życie – oświadczyła dama.
– Nie tego żądam – odparł prokonsul.

VOLTAIRE

Kalejdoskop aktualności

Powołanie stałej parlamentarnej komisji kontroli

Wczoraj Sejm po zgłoszeniu zaakceptował wniosek przewodniczącego Sejmu Artūrasa Paulauskasa w sprawie powołania stałej parlamentarnej komisji kontroli działalności operatywnej.

Utworzenie takiej komisji Paulauskas zaproponował na podstawie przyjętej ustawy o działalności operatywnej w nowej redakcji.

Ustawa ta przewiduje, że głównym zadaniem komisji jest kontrolowanie konstytucyjnych praw i ochrony wolności w prowadzeniu działalności operatywnej.

Paulauskas proponuje, aby komisję utworzyć z pięciu członków, reprezentujących Komitety – Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony, Budżetu i Finansów, Prawa i Praworządności oraz Praw Człowieka, zachowując zasadę proporcjonalnego reprezentowania frakcji. Zdaniem przewodniczącego Sejmu, „dwa miejsca w komisji muszą być przeznaczone opozycji, trzy natomiast – większości rządzącej. Sejm później zadecyduje w sprawie konkretnych członków komisji.

Ambasada rosyjska dziękuje Litwie

Ambasada rosyjska w Wilnie podziękowała przywódcom Litwy, organizacjom państwowym i społecznym oraz wszystkim obywatelom kraju za nadesłane wyrazy współczucia w związku ze śmiercią ludzi podczas tragedii wziętych przez terrorystów zakładników w Moskwie.

„Rosja zdecydowanie działa przeciwko jakimkolwiek przejawom terroryzmu i jest przeświadczona, że potępienie tego okropnego aktu terrorystycznego w skali międzynarodowej przyczyni się do udaremnienia takich zbrodni w przyszłości” – mówi się w oświadczeniu prasowym ambasady, opublikowanym we wtorek.

Przychylna decyzja dla rolników litewskich

Premier Algirdas Brazauskas powiedział, że rozumie zainteresowanie rolników litewskich tym, aby otrzymać jak największą pomoc finansową Unii Europejskiej, jednakże, jego zdaniem, zaproponowane Litwie wypłaty, chociaż mniejsze w pierwszym roku członkostwa niż te, jakie otrzymują rolnicy dawnych krajów członkowskich, są jednak większe niż mogłaby dać Litwa.

„Nie będziemy w wyjątkowej pozycji. Jedynie bezpośrednie wypłaty od 2004 roku są około 2,5 razy wyższe niż obecnie nasze państwo jest w stanie dać ze swego budżetu. Te 25 proc. stanowi 2,5 razy więcej niż obecnie. Plus inne fundusze” – powiedział wczoraj Brazauskas w wywiadzie dla Radia Litewskiego.

Komentował on apel Litewskiej Izby Rolnej do kierownictwa kraju, aby osobiście prosić Komisję Europejską o przyjęcie jak najbardziej przychylnych decyzji dla rolników z krajów kandydujących.

Koncerty w Hiszpanii

Litewska Narodowa Orkiestra Symfoniczna wystąpiła w Hiszpanii razem ze światowej sławy wiolonczelistą Mściławem Rostropowiczem i skrzypkiem wirtuozem Maksimem Wengierowem.

Wczoraj w wielkiej sali uniwersytetu hiszpańskiego miasta Jaen orkiestra wykonała symfonię nr 5 Piotra Czajkowskiego oraz koncert na wiolonczelę i orkiestrę Antonina Dvorzaka. Orkiestrą dyrygował Robert Szerwenik, partię solową na wiolonczeli zagrał M. Rostropowicz.

Dziś w Madrycie w Narodowej Sali Muzyki orkiestra wykona uwerturę do opery Michaiła Glinki „Ruslan i Ludmiła”, koncert na altówkę i orkiestrę Williama Waltona oraz symfonię nr 6 Piotra Czajkowskiego.

Litewską Narodową Orkiestrą Symfoniczną będzie dyrygował Mściław Rostropowicz, partię solową na altówce zagra skrzypka Maksim Wengierow.

Zmienić nazwę placu Dżochara Dudajewa

Wczoraj Litewski Związek Rosjan zwrócił się do mera miasta Wilna Artūrasa Zuokasa oraz radnych rady samorządu miejskiego z propozycją, aby zmienić nazwę placu miejskiego, któremu nadano imię zmarłego prezydenta Czeczeni i Dżochara Dudajewa.

„Potępiając dokonany w Moskwie akt terroru uważamy, że plac miasta nazwany imieniem Dżochara Dudajewa, którego następcą Ałan Maschadow i jego najmici dokonali okrutnej zbrodni, powinien otrzymać inną nazwę, na przykład 11 września” – głosi apel podpisany przez przewodniczącego Wileńskiego Oddziału Związku Rosjan Jewgienija Galautdinowa.

Plac na Zwierzyni otrzymał imię Dudajewa na decyzję rady samorządu we wrześniu 1996 roku. W ten sposób uczczono pamięć pierwszego wybranego w 1991 roku prezydenta Czeczenii Dżochara Dudajewa, który zginął wiosną w 1996 roku w czasie konfliktu wojennego z Rosją.

Specjalne mikrobusy

Wczoraj w Wilnie litewskim organizacjom społecznym niepełnosprawnych przekazano cztery mikrobusy „Ford Transit”, specjalnie przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych. Jak podało Ministerstwo Opieki Społecznej i Pracy, mikrobusy na podstawie umowy o dzierżawie przekazano oddziałom Litewskiego Towarzystwa Inwalidów w Kownie i rejonie janowskim oraz oddziałom malackiemu i szackiemu Litewskiego Związku Niepełnosprawnych.

Zgodnie z komunikatem prasowym, na Litwie jest ponad 40 tys. osób niepełnosprawnych, które z powodu swych schorzeń (fizycznych lub umysłowych) nie mogą korzystać ze zwyczajnego transportu pasażerskiego i stale wymagają usług transportu specjalnego.

(BNS)

Chaotyczne działania utrudniają walkę z narkomanią

Prezydent krytykuje

Nie uzgodnione, niekonsekwentne działania w zwalczaniu narkomanii oraz nieefektywne wykorzystywanie przeznaczonych przez państwo środków są jedną z przyczyn, dlaczego na Litwie nie udaje się rozwiązać problemu szerzącej się w kraju narkomanii – powiedział prezydent Valdas Adamkus.

Prezydent oświadczył to podczas konferencji „Przeciwko narkomanii – całą mocą państwa”, która odbyła się wczoraj w Akademii Nauk Litwy.

Adamkus wyraził ubolewanie, że dotychczas na Litwie nie znajduje się odpowiednich środków do wstrzymania szerzenia się narkomanii.

– Jedną z przyczyn naszej słabości są nie uzgodnione, niekonse-

kwentne działania w zwalczaniu narkomanii, nieefektywne wykorzystywanie przeznaczonych przez państwo środków – powiedział Adamkus.

A propos, w ubiegłym tygodniu Urząd Kontroli Państwowej ustalił, że Ministerstwo Zdrowia i podległe mu instytucje nieefektywnie zwalczają szerzenie się narkomanii i szkody spowodowane przez narkotyki.

W raporcie mówi się, że nie została opracowana strategia kontroli narkotyków i polityka prewencji narkomanii, nie powołano sekretariatu rządowej komisji kontroli narkotyków oraz jednostki monitoringu i gromadzenia informacji, zakłady karne nie zostały wyposażone w specjalny sprzęt i materiały, które pozwalają szybko ustalić odurzenie

narkotyczne. Adamkus skrytykował wymiar sprawiedliwości i „odpowiedzialne ministerstwa”, które nie uczyniły wszystkiego w zwalczaniu szerzenia się narkotyków.

Jak powiedział prezydent, co roku na prewencję narkotyków Litwa przeznaczą po kilka milionów litów, jednakże użycie narkotyków szerzy się i coraz więcej dzieci przyznaje się, że próbowało narkotyków.

Według danych, przedstawionych na stronie internetowej Państwowego Centrum Zdrowia Psychicznego, w 2001 roku na Litwie na 100 tys. mieszkańców przypadało 117,2 osób, uzależnionych od narkotyków. 94 proc. osób używających narkotyków mieszkało w mieście, 82 proc. spośród nich to mężczyźni.

(BNS)

Wyjaśnia się plan zamknięcia Ignalińskiej Siłowni Atomowej Sarkofag – najdroższy wariant

Prace demontażowe Ignalińskiej Elektrowni Atomowej (IEA) powinny zakończyć się w latach 2029-2030. Przewiduje to przedstawiony rządowi do zatwierdzenia scenariusz bezzwłocznego demontażu IEA.

Za projektem bezzwłocznego demontażu IEA opowiadają się wszystkie instytucje państwowe, którym polecono przedstawienie wniosków. Ten wariant zalecił również Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej, pisze dziennik „Lietuvos rytas”.

Zdaniem dziennika, strategię odłożonego demontażu wspierają tylko grupa zarządzania projektami przerwania eksploatacji elektrowni finansowana przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz kierownictwo Unii Europejskiej, bowiem na realizowanie tego wariantu największej środków należy przeznaczyć nie

zawczasu, a później. Jak twierdzą niektórzy specjaliści, UE zainteresowana jest realizacją projektu odłożonego demontażu, ponieważ nie chce przyznać Litwie długoterminowych gwarancji finansowych.

Projekt odłożonego demontażu w Brukseli sugerowano również premierowi Algirdasowi Brazauskasowi. Z UE prowadzi się rozmowy w sprawie zamknięcia Siłowni Ignalińskiej. Litwa zobowiązała się do 2005 roku zamknąć pierwszy blok IEA, a do roku 2010 – drugi.

Jak powiedział wiceminister gospodarki Artūras Dainius, realizacja obu projektów pochłonie prawie tyle samo pieniędzy – około 1 mld euro. Różni się tylko ich wykorzystanie w określonym czasie: według bezzwłocznego demontażu prace zakończyłyby się w latach 2029-2030, natomiast według odłożonego – do-

piero około roku 2065.

Minister gospodarki Petras Česna powiedział, że według bezzwłocznego projektu demontażu elektrownia po całkowitym zatrzymaniu byłaby demontowana razem z całkowitym uporządkowaniem jej terytoriów i materiałów radioaktywnych. Według natomiast strategii odłożonego demontażu początkowo byłaby uporządkowana tylko część budynków elektrowni, a reaktory zostałyby zakonserwowane i pozostawione do ochłodzenia na 35-100 lat. Ostatecznie zostałyby uporządkowane dopiero później.

Na świecie stosowany jest również trzeci sposób grzebania elektrowni atomowych – bloki reaktorów z materiałami jądrowymi przekształca się w sarkofag, który nigdy się nie rozbiiera. Jednakże ten wariant byłby najdroższy. (BNS)

W Sejmie RL

Poprawki do ustawy

Wczoraj przyjęte poprawki do ustawy o przywróceniu prawa własności obywateli do zachowanych nieruchomości przewidują zwrotić właścicielom domów wielomieszkańczych po jednym mieszkaniu, a inne, po wykupieniu przez państwo, zezwolić na sprywatyzowanie odnajemcom.

Jak powiedział jeden z autorów tego projektu, przewodniczący sejmowego Komitetu Administracji Państwowej i Spraw Samorządów Petras Papovas, poprzez nowy akt prawny zmierzamy do kompromisu oraz zrealizowania zasady równości obywateli.

Papovas nie podjął się prognozowania, kiedy realnie właściciele domów otrzymają kompensaty za mieszkania wzięte na potrzeby społeczne. Powiedział on, że wszystko zależy od zasobów budżetowych. Zarówno właściciele, jak i odnajemcy domów zgodnie z ustawą otrzymają pisma gwarancyjne – jedni w związku z kompensatą państwa za wykupywany majątek, inni w związku z prawem prywatyzowania wynajmowanego mieszkania.

Członkowie opozycyjnej frakcji konserwatystów ostro krytykowali nowy akt prawny, określali go jako absurdalny, rażąco łamiący normy konstytucyjne i wzywali, by tylko po decyzji Sądu Konstytucyjnego wprowadzać poprawki do norm o przywróceniu prawa własności. (ELTA)

Robocza wizyta prezesa PZU S. A. w Wilnie

W ramach współpracy

(Dokończenie ze str. 1)

Prezes Montkiewicz wraz z Prezesem UAB DK Lindra Edmontasem Volochovičiusem w ramach swojej wizyty na Litwie wczoraj spotkał się z dyrektorem „Vilniaus Bankas” Juliušem Nedvarasem. Podczas spotkania rozważano możliwość przyszłej partnerskiej współpracy obu tych znaczących instytucji.

Dzisiaj panowie Zdzisław Montkiewicz oraz Edmontas Volochovičius o wynikach wizyty w Wilnie i planach spółki ubezpieczeniowej poinformowali dziennikarzy podczas specjalnie zorganizowanej konferencji prasowej. Szerzej o współpracy spółek ubezpieczeniowych PZU i LINDRA czytajcie w jutrzejszym numerze „Kuriera”.

Inf. wł.

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne prezentują

co sobotę na antenie Radia Znad Wilii w godz. 8:00-9:00 program

o najnowszych książkach, podręcznikach, pomocach naukowych oraz konkurs z atrakcyjnymi nagrodami.

WYDAWNICTWA SZKOLNE I PEDAGOGICZNE

ZNAD WILII
103.8 FM

Zatrzymano na granicy

Najwięcej — obywateli Litwy

W ciągu prawie dziesięciu miesięcy br. litewscy pogranicznicy zatrzymali 1008 osób, poszukiwanych przez litewskie i zagraniczne organy ścigania.

W tym samym okresie roku ubiegłego zatrzymano 869 takich osób, podała Służba Ochrony Granicy Państwowej (SOGP).

Liczba zatrzymanych osób, których poszukują organy ścigania, wzrosła na wszystkich litewskich przejściach kontrolnych, gdy wprowadzono System Informacyjny Służby Ochrony Granicy Państwowej (SI-SOGP).

Przy pomocy SISOGP pogranicznicy mogą operatywnie ustalić, czy przekraczająca granicę osoba nie popełniła przestępstwa kryminalnego, wykroczenia administracyjnego, czy nie jest poszukiwana jako zaginiona bez wieści itp.

W poniedziałek pogranicznicy na Lotnisku Wileńskim zatrzymali deportowanego z Holandii 25-letniego wilnianina.

Główny Komisariat Policji m. Wilna poszukiwał przez tydzień tego mężczyznę, jako ukrywającego się przed śledztwem.

Pogranicznicy na Lotnisku Wileńskim zatrzymali też przybyłego z Moskwy 40-letniego mieszkańca Kłajpedy J. P. Trzeci komisariat policji miasta Kłajpedy ogłosił go w poniedziałek jako zaginionego bez wieści.

W poniedziałek na Lotnisku Wileńskim wpadł też przybyły z Kopenhagi 36-letni mieszkaniec rejonu radwiliskiego. Pogranicznicy wyjaśnili, że z powodu unikania płacenia alimentów od półtora roku poszuki-

wali go funkcjonariusze policji rejonu radwiliskiego.

W tym samym dniu pogranicznicy zatrzymali dwie osoby przybyłe z Polski.

Okazało się, że zatrzymanego na przejściu granicznym w Kalwarii 40-letniego mieszkańca Szawel w związku z wyegzekwowaniem środków od końca 2001 roku poszukuje policja szawelska.

Na tym samym przejściu pogranicznicy zatrzymali idącego pieszo na Litwę 34-letniego obywatela Łotwy J. K. Okazało się, że pretensje do tego obywatela mają litewskie organy ścigania.

W tym roku, podobnie jak i w roku ubiegłym najwięcej (405) poszukiwanych przez policję osób zatrzymali pogranicznicy łódzkiej jednostki SOGP strzegący granicy z Polską. 224 osoby zatrzymano na lotniskach, najwięcej w Wilnie.

Granice z Łotwą próbowało przekroczyć i zostało zatrzymanych 168, na pograniczu z obwodem kaliningradzkim — 94 poszukiwane przez policję osoby. Na granicy z Białorusią pogranicznicy zatrzymali 90 osób, których poszukiwała policja. 27 takich osób wpadło w ręce funkcjonariuszy jednostki straży przybrzeżnej SOGP.

Wśród poszukiwanych przez policję i zatrzymanych w tym roku przez pograniczników osób najwięcej jest obywateli Litwy — 944. Zatrzymano 36 Łotyszów, 11 Białorusinów i tyle samo Rosjan, Brytyjczyka, Chinę, Holendra, Estończyka, Niemca i jedną osobę nie mającą żadnego obywatelstwa.

(BNS)

Żołnierze napoleońscy chorowali na syfilis

Rozsadnik chorób wenerycznych

Większość pochowanych w Wilnie żołnierzy armii Napoleona chorowała na syfilis, ustalili specjaliści litewscy i francuscy, którzy wspólnie badają zwłoki znalezione w masowych grobach.

Od ubiegłego tygodnia badanie zwłok wspólnie z antropologami Uniwersytetu Wileńskiego prowadzą też specjaliści francuscy, mianowicie grupa uczonych z uniwersytetu w Marsylii i stomatolog z Paryża.

Jak powiedział docent katedry anatomii, histologii i antropologii wydziału medycyny UW Rimantas Jankauskas, ówczesny syfilis był bardzo rozpowszechnioną chorobą.

To, że żołnierze chorowali na syfilis, było zupełnie normalne. Wojsko zawsze było rozsadnikiem chorób wenerycznych — powiedział Jankauskas.

Zaznaczył on, że po przeanalizowaniu wyników badań, które przeprowadzili naukowcy francuscy i litewscy, wyciągnięto wniosek, że żołnierze napoleońscy, pochowani w Miasteczku Północnym, mieli różne patologie.

— Stomatolodzy na zębach żołnierzy znaleźli dużo śladów nikotyny, ustalono też obrażenia ciała, specyficzne choroby żołnierskie — patologie stosu paciierzowego, stóp, powstałe w wyniku noszenia ciężkiego ekwipunku i intensywnego chodzenia, sporo złamań kości — powiedział Jankauskas. Prócz tego, antropolodzy ustalili, że w masowych grobach żołnierzy armii napoleońskiej są nie tylko mężczyźni, ale też kobiety.

Kobiety były składową częścią

wojska, pracowały jako praczki, kucharki, razem z mężami wędrowały też żony żołnierzy i oficerów. Nie były one prostytutkami, ale, przeciwnie, kobietami o wysokim statusie — zaznaczył antropolog.

Jankauskas powiedział, że do Wilna z Francji przyjechali antropolodzy o bardzo wysokich kwalifikacjach. Kieruje nimi znany profesor z Uniwersytetu z Marsylii Oliver du Tour.

Zaznaczył on, że ci naukowcy już podczas minionej wiosny pracowali razem z uczonymi litewskimi, badającymi zwłoki żołnierzy armii napoleońskiej. Po uzyskaniu finansowania z francuskiego Narodowego Centrum Badawczego przybyli oni ponownie, aby kontynuować badania antropologiczne.

Naukowcy francuscy na katedrze anatomii, histologii i antropologii wydziału medycyny UW będą pracowali do 11 listopada tego roku.

Badania masowych grobów odkrytych w roku ubiegłym na terytorium byłej bazy wojskowej w Miasteczku Północnym w Wilnie podczas robót budowlanych zostały wznowione we wrześniu. Prace te filmowały twórcze grupy telewizji Wielkiej Brytanii i USA — BBC i „Discovery Channel”.

W grobach archeolodzy znaleźli ogółem zwłoki 3 tys. żołnierzy armii napoleońskiej.

Obecnie prace są kontynuowane w laboratorium, gdzie antropolodzy badają znalezione szczątki zwłok.

(BNS)

Dar Polski dla parafii turgielskiej

Stare nowe organy

W poniedziałek parafia turgielska otrzymała w darze z Polski odrestaurowane male zabytkowe organki, wykonane przez wileńskiego mistrza Józefa Rodowicza w latach 1863-1870. Ze strony polskiej odrestaurowane organki przyjął artysta muzyk dr Wiktor Łyjak, a ze strony litewskiej prof. Leopold Dygrys.

Różne w ciągu lat były losy tego instrumentu. Zostały odnalezione przez byłego proboszcza tej parafii Józefa Aszkietowicza, aktualnego proboszcza Mejszagoły. Z racji na swój wiek oraz nieodpowiednią temperaturę i wilgoć pomieszczenia, w którym się znajdowały wymagały kapitalnego remontu. To właśnie ksiądz Józef zwrócił się z prośbą o pomoc w tej sprawie z Polski. Po dokładnych oględzinach przez specjalistów i sporządzeniu kosztorysu, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” zgodziła się sfinansować te prace.

Dynastia Termenów

Remontem zajęło się Przedstawicielstwo Firmy Warszawskiej w Wilnie. Prace remontowe wykonywał wilnianin organmistrz Bernard Termen, który ukończył trzyletnie prywatne studia restauracji organów w Warszawie. Młody utalentowany restaurator z dziada pradiada pochodzi z muzycznej rodziny. Jego dziadek Wincenty Termen był kiedyś dyrygentem orkiestry, następnie przez długie lata — organistą w Kalwarii Wileńskiej. Sztafetę po ojcu przejął syn Piotr Termen (między innymi założyciel i pierwszy kierownik słynnego zespołu ludowego „Wilia”), który najpierw pracował jako organista w Kalwarii, a obecnie — w Ostrej Bramie. Ponad 40 lat pracował organistą w Dyneburgu na Łotwie stryj Bernarda, również Bernard Termen. W ślady ojca poszły jego dwie córki — Alicja i Marzena, które związały swe życie z muzyką i muzykowaniem. Alicja wykłada w jednej z cieszących się najlepszą sławą wileńskich szkół — Muzycznej Dziesięcioletniej Szkole im. B. Dvarionasa. Marzena zaś od lat jest wykładowczynią muzyki w Polsce. Aktualnie także organistą w Katedrze Grodzieńskiej jest stryjeczny brat Bernarda i Piotra Brunon Termen.

Pod patronatem dr Wiktora Łyjaka

Patronat nad pracami od strony polskiej sprawował artysta muzyk, rzeczoznawca Ministra Kultury, ekspert Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków dr Wiktor Łyjak. Ten wysokiej klasy muzyk koncertował w wielu miastach w Polsce oraz za granicą. Występował w Szwajcarii, Austrii, Niemczech, Hiszpanii, Francji, Finlandii, Włoszech, Norwegii, Litwie, Ukrainie, Rosji. Ma w repertuarze wszystkie dzieła organowe J. S. Bacha, J. Brahmsa, F. Mendelssohna i W. A. Mozarta. W. Łyjak jako jedyny polski organista posiada Złotą Płytę i Platynową Płytę z utworami J. S. Bacha. Aktualnie od kilkunastu lat gra w Kościele Pozakatedralnym (Seminarijnym), kieruje Międzynarodowym Festiwalem Organowym „Johann Sebastian Bach”, or-

Wiktor Łyjak „sprawdza” tonację nowych organków

Fot. Marian Paluszkiwicz

ganizowanym pod patronatem Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego, gdzie jest członkiem zarządu.

Mistrzowie organowi obejrzeni instrument ze wszech stron, następnie wypróbowali go. O trójgłosowym pozytywie organki „chodzący” niemal bez szelestu, a ich dźwięki działały jak balsam kojący duszę. Praca organmistrza Bernarda Termena została przyjęta przez wysokiej klasy specjalistów dr Wiktora Łyjaka i Leopolda Dygrysa bez zarzutu i oceniona na dziesiątkę.

„Nic o tym nie wiem”

Przekazanie organków dokonano w kościele tuż przed głównym ołtarzem. Ogromna szkoda, że w tym uroczystym momencie zabrakło aktualnego proboszcza parafii Tadeusza Matulańca, który wprawdzie wpadł na chwilę z kilkoma kapłanami, ale zaraz wyszedł, prawdopodobnie, by kontynuować obchody swoich imienin na tuż obok znajdującej się plebanii. Nie pomogła nawet interwencja ks. Józefa Aszkietowicza, który poszedł go specjalnie zaprosić. Odpowiedź proboszcza była jedna: „Nic o tym nie wiem i nikt mnie nie zapraszał.” Tymczasem, jak powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” Bernard Termen, ksiądz o wszystkim wiedział i był zaproszony na moment przekazania daleko przed terminem, bowiem wraz z ojcem Piotrem ponad dwa tygodnie montowali te organy w kościele i proboszcz był tego świadkiem.

Szkoda, że moment ten odbył się bez gospodarza i, chociaż wszyscy obecni byli zaszokowani za-

chowaniem się ks. Tadeusza Matulańca, chwila ta nie straciła na swojej uroczystości, a zebrani wspólnie z ks. Józefem Aszkietowiczem przed ołtarzem podziękowali Bogu, że od tej pory wierni będą mogli chwalić Pana przy pomocy odrestaurowanego instrumentu. Ks. Aszkietowicz podziękował także Wspólnocie Polskiej, polskiemu podatkowikowi, a przede wszystkim św. Ojcu Pio, do którego bardzo się modlił poszukując sponsora.

Po krótkim dziękczynieniu pozostał jednak jeszcze mały „drobiazg” — należało pokwitować odbiór instrumentu i tego powinien być dokonać gospodarz parafii, czyli ks. Tadeusz Matulaniec. Delegację, która się wybrała do niego, spotkał w progu ganku i zdecydowanie oświadczył, że nic o tym nie wie i tego nie uczyni. Po tak zakończonej rozmowie solenizant zamknął drzwi. W rezultacie odbiór organków pokwitował ks. Józef Aszkietowicz, który rozpoczął to dzieło.

Odjechaliśmy z Turgiel pełni „podziwu” wobec zachowania się duszpasterza i aktualnego proboszcza, ale nie zdziwieni, wszak ksiądz też człowiek i może mieć swój zły dzień. Właśnie dlatego pozostawiam to bez własnego komentarza, a posłużę się wypowiedzią papieża, który powiedział, że kryzys Kościoła wynika z rozdzwieku między gloszonym słowem a czynem. Jan Paweł II jeszcze w 1979 roku podczas pierwszej wizyty w Polsce ostrzegał w Częstochowie, że Kościół najłatwiej jest zniszczyć poprzez kapłanów. Błagajmy Boga, by te słowa nigdy nie okazały się prorocze.

Julitta Tryk

Pragniemy powiadomić, że 2 listopada, w Dzień Zaduszny, z kościoła św. Piotra i Pawła po odprawionej mszy św. o godz. 13-ej wyruszy żałobna procesja na cmentarz św. Piotra i Pawła (obecnie „Saulės”).

Wszystkich, którzy mają tam groby, oraz parafian prosimy o wzięcie udziału w tym nabożeństwie.

Ks. proboszcz z chórzystami

Konkurs „Kuriera Wileńskiego” i Konsula Generalnego RP w Wilnie „Polak Roku 2002”

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku” od lat jest potwierdzonym świadectwem zainteresowania naszych Czytelników sprawami polskiej społeczności na Litwie. Przekonał się, że nie są oni obojętni wobec ludzi, którzy wkładają wiele pracy na rzecz zachowania polskości na Litwie.

Rok 2003 jest rokiem 50-lecia „Kuriera Wileńskiego”. Drugą imprezą początku jubileuszowego roku będzie konkurs „Polak Roku-2002”. Mamy nadzieję, że każdy z Państwa przyczyni się do wytypowania najbardziej godnych osób.

Warunki konkursu:

1. Każdy Czytelnik „KW”, dowolna organizacja, urząd mają prawo zgłosić swego kandydata (kandydatów) na listę „Polak Roku 2002” (imię, nazwisko, krótką charakterystykę kandydata, należy też podać własne nazwisko i imię, adres oraz telefon). Zgłoszenie należy wysłać na adres redakcji: „Kurier Wileński”, „Polak Roku 2002”, Birbinių 4a, Vilnius, Lietuvos Respublika.

Propozycje-zgłoszenia przyjmowane są do końca października tego roku.

2. Po otrzymaniu propozycji-zgłoszeń komisja wytypuje 10 kandydatów do tytułu „Polak Roku 2002” i zaproponuje Państwu, aby z tej dziesiątki wyłonić zwycięzcę.

Podsumowanie konkursu nastąpi w końcu bieżącego roku, o czym poinformujemy dodatkowo.

Informacja pod tel. 60 84 44.

Redakcja

Brytania Fatalna pomyłka

W jednej z londyńskich klinik doszło do fatalnej pomyłki: kobietom poddanym sztuczemu zapłodnieniu wszczepiono nie te embriony, które należało. Skończyło się aborcją.

Tragiczna pomyłka dotyczyła trzech kobiet. Dla pierwszej przygotowano kilka embrionów z pobranych od niej jajeczek, zapłodnionych in vitro, przy czym część z nich uznano za dobrej jakości, pozostałe – za gorszej. Kobięcie tej, której jajeczka zostały zapłodnione, wszczepiono „gorsze” jakościowo embriony, podczas gdy „lepsze” umieszczono w macicy innej pacjentki.

Embriony przeznaczone dla tej ostatniej wszczepiono trzeciej z pacjentek. Kiedy lekarz, który dokonywał zabiegu, zorientował się, że popełnił pomyłkę, poinformował o tym pacjentki. Kobiety zdecydowały się na usunięcie ciąży. (PAP)

Nagroda Goncourtów Dla Pascala Quignarda

Jury nagrody Goncourtów, najbardziej prestiżowej nagrody literackiej we Francji, zdecydowało uhonorać w tym roku Pascala Quignarda za książkę „Les ombres errantes”.

Mimo że wysokość nagrody jest symboliczna – wynosi około 10 dolarów – otrzymanie jej gwarantuje zainteresowanie mediów i znaczący wzrost sprzedaży książki. Pascal Quignard jest jednym z najwybitniejszych i najoryginalniejszych współczesnych pisarzy francuskich. Autor m. in. sfilmowanego bestsellera „Wszystkie poranki świata”. Znany jest z książek „Seks i trwoga”, „Albucjusz” i „Taras w Rzymie”. (PAP)

Łajka przeżyła tylko kilka godzin

Bezdomna zdechła nie cierpiąc

Pierwsze żywe zwierzę w kosmosie – pies Łajka – przeżyło tylko kilka godzin, a nie tydzień, jak twierdziły radzieckie władze – podała BBC. Łajka była pasażerem „Sputnika 2” – sztucznego satelity, wystrzelonego na orbitę okołoziemską 3 listopada 1957 roku. Według oficjalnej wersji, przeżyła na orbicie tydzień, po czym zdechła nie cierpiąc.

Przeczą temu dane, które ogłosili na Światowym Kongresie Kosmicznym w Houston Dymitr Małaszenkow z moskiewskiego Instytutu Biologii.

Karmiona galaretowatym pożywieniem Łajka była skrepowana, aby nie mogła zmienić pozycji. Pomiar jej tętna świadczą o przeżywanym stresie. Po starciu wzrosła temperatura i wilgotność w kabi-

Radiorostacja „Lietus” kontynuuje tradycję nietradycyjnych związków małżeńskich – w sobotę, para słuchaczy „Lietus” wymieniła złote obrączki na lodowisku „Akropolisu”. Podczas imponującego występu w największym stołecznym ośrodku handlowo-rekreacyjnym „Akropolis” para z Szawel przysięgła sobie najgorętszą miłość na najzimniejszym lodzie i w obecności wszystkich widzów wymieniła złote obrączki. Mieszkający w Szawlach Nastia i Modestas możliwosc zawarcia związku małżeńskiego w nietradycyjnych okolicznościach wygrali na konkursie, ogłoszonym przez radiostację „Lietus”. Uczestniczyło w nim wiele par, pragnących zawrzeć w sposób nietradycyjny związek małżeński. Ekipa radia wytypowała trzy pary, które uczestniczyły w różnych konkursach na antenie „Lietus”. Prócz tego, słuchacze „Lietus” w internecie głosowali na najbardziej podobającą się im parę

Fot. ELTA

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARAN. Dzień zapowiada się nieharmonijnie i nerwowo. Realizacja wyznaczonych na dziś celów wymagała od Ciebie będzie zwiększonego zaangażowania. Nie bój się jednak żadnych nowych wyzwań. Przygotuj się dobrze od strony intelektualnej.

BYK. To nie będzie aktywny dzień. Większość obowiązków zawodowych przysporzy Ci trudności. Także osoby wpływowe nie będą przychylnie Twoim planom. Brak sukcesów sprawi, że Twoje postępowanie wobec innych może być zbyt gwałtowne.

BLIŹNIĘTA. Większość Twoich dzisiejszych działań będzie utrudniona. Dokucz Ci nastrojowa huśtawka i niezbyt dobre samopoczucie. Wszystko zacznie Cię denerwować.

RAK. Dzisiaj nie unikniesz nieporozumień i konfliktów z otoczeniem. Nie spodziewaj się też zawodowych sukcesów ani specjalnych nagród. Większość Twoich spraw potoczy się wyjątkowo opornie.

LEW. Dzisiaj także możesz liczyć na pomyślność i przychylność Gwiazd. Bądź jednak czujny i zwracaj uwagę na wszystko co robisz. Jeden nierozważny krok spowoduje niepotrzebne komplikacje.

PANNA. Dzisiejszy dzień nie przyniesie z sobą zbyt wielu pomyślnych zdarzeń. Prawdopodobnie nie unikniesz przykrych incydentów. Pamiętaj jednak, że zdenerwowanie nie nic nie daje. Do każdego zagadnienia i sprawy podchodź spokojnie.

WAGA. Dzień nie zapowiada się najgorzej. Może się jednak zdarzyć, że nie wszystkie Twoje plany uda się zrealizować. Poczujesz się rozczarowana z powodu spraw naprawdę mało znaczących. Nadmierna wrażliwość na swoim punkcie może przysporzyć Ci kłopotów.

SKORPION. Dzień zapowiada się nieharmonijnie i nerwowo. Przygotuj się na kłopoty a także ostre dyskusje ze współpracownikami. Może się zdarzyć, że ktoś na kim bardzo Ci zależy wycofa się z wcześniejszej umowy.

STRZELEC. Przygotuj się dziś na nieoczekiwane kłopoty i komplikacje. Zwłaszcza natury prawnej. Sprawdź dokładnie wszystkie dokumenty i nie daj się namówić na żaden wątpliwy interes. Pieniądze nie zawsze dają szczęście. Musisz się zadowolić tym co masz.

KOZIOROŻEC. Dzisiaj większość Twoich spraw ulegnie komplikacjom. Także zamierzenia związane z domem i rodziną nie ułożą się według wcześniejszych planów. Dużą przeszkodą w osiągnięciu celu stanie się nadmierna nerwowość lub dolegliwości zdrowotne.

WODNIK. W pracy przeszkadzać Ci dziś będą rozkojarzenie i huśtawka emocjonalna. Wysiłki na rzecz pewnych interesów nie przyniosą spodziewanych korzyści. Sprawy związane z odległymi miejscami trochę się skomplikują.

RYBY. Dzisiaj powinnaś bardzo uważać na każdy swój krok i słowo. Nieuniknione też będą konflikty z otoczeniem. Zrezygnuj z dyskusji i nie wtrącaj się w cudze sprawy. Trudno Ci będzie zadowolić wszystkich, a szczególnie osoby wpływowe.

Uśmiechnij się

Adam do Pana Boga:

– Panie Boże, dlaczego stworzyłeś Ewę taką śliczną, taką piękną, taką uroczą?

Na to Pan:

– No, żebyś mógł ją pokochać, Adamie!

A dociekliwy Adam:

– Dobrze, ale czemu stworzyłeś ją taką głupią???

– Żeby i ona mogła ciebie pokochać!

Francja: Arsenik znajdował się na zewnątrz

Napoleon nie został otruty

Napoleon zmarł na raka żołądka na wyspie św. Heleny – stwierdzili francuscy naukowcy, obalając tezę jakoby cesarz Francuzów został otruty. Trzej naukowcy, którzy otrzymali kosmyki włosów Napoleona, pobranych nie tylko po śmierci, ale i za życia cesarza w latach 1805-1814 przed wygnaniem go na wyspę św. Heleny, ustalili na podstawie badań włosów, że cesarz zmarł na raka żołądka.

W czerwcu 2001 roku w Strasburgu dr Pascal Kintz z Instytutu medyczno-prawnego oświadczył, że stężenie arsenu we włosach Napoleona jest od 7 do 38 razy większe od przyjętej normy.

Jednak według badań przeprowadzonych na zlecenie miesięcznika „Science et Vie” teza o otruciu Napoleona arsenikiem jest nie-spójna. Szef policyjnego laboratorium Ivan Ricordel zbadał 19 włosów Napoleona, ustalając poziom

arseniku we włosach i jego rozmieszczenie na całej długości włosa.

Okazało się, że istotnie we włosach Napoleona znajdują się wielkie dawki arsenu: od 15 do 100 cząsteczek arsenu na milion cząsteczek (norma to 3 cząsteczki na milion). Jednak rozmieszczenie arsenu na całej długości włosa świadczy, że arsenik nie znajdował się w organizmie Napoleona, lecz na zewnątrz.

Naukowcy stawiają różne tezy: pochodził z drewna na opał, od szcurków, które znajdowały się na wyspie św. Heleny czy od broni palnej (kiedyś broń zawierała arsenik – pisze AFP).

Najbardziej wiarygodna zdaje się być hipoteza, że arsenik stosowano do konserwacji włosów w XIX wieku – twierdzą naukowcy.

Napoleon zmarł 5 maja 1821 roku w wieku 51 lat. (PAP)

Każdego roku na Litwie wzrasta liczba nieślubnych dzieci

Adaptacja i korekta życia

W ubiegły piątek w budynku niepaństwowego przedszkola „Nendré” prowadzonego przez pozarządową organizację Wileńskiego Klubu Kobiet „Devyndarbė” odbyły się seminaria poświęcone pracy socjalnej z rodzinami z tzw. marginesu społecznego.

Udział w spotkaniu wzięli przedstawiciele wielu organizacji społecznych, służb ochrony praw dziecka, członkowie komitetów samorządowych. Ośmiodziesiętny seminarium – to wymiana doświadczenia oraz dyskusje na najbardziej drażliwe tematy. Jednym z najważniejszych było omawianie sytuacji samotnych kobiet wychowujących dzieci, które są swego rodzaju papierkiem lakmusowym każdego społeczeństwa.

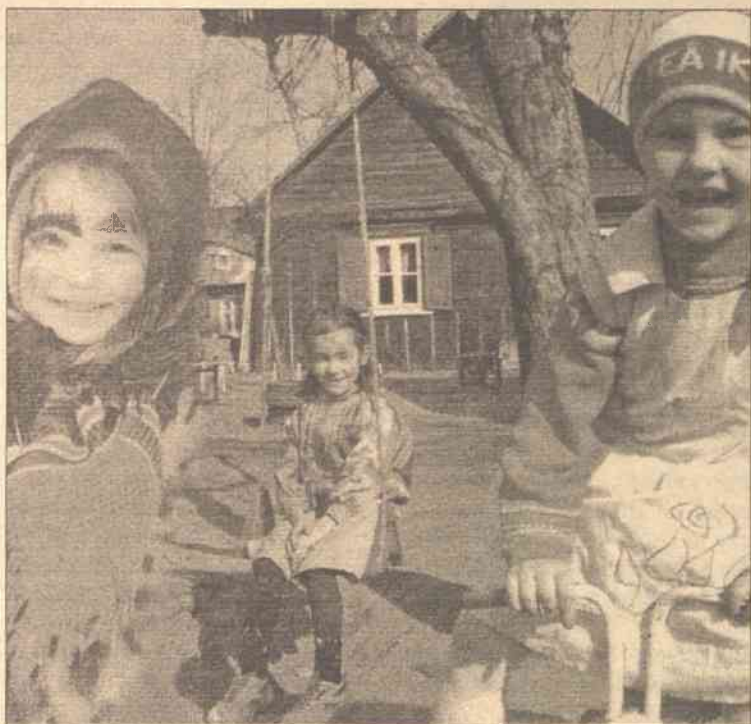
Najwięcej uwagi poświęcono analizie działalności Centrum Kobiet i Dzieci „Nendré”, projekt którego jest realizowany na Litwie już od kilku lat dzięki wsparciu Instytutu Pokojowego (The Aland Island Peace Institute). Powstał on z inicjatywy ministrów spraw zagranicznych państw skandynawskich, a jego podstawowym zadaniem jest wspieranie państw postkomunistycznych w dziedzinie socjalnej.

Odbudować więź

O historii założenia przedszkola „Nendré” pisaliśmy już w „Kurierze” w ubiegłym roku (07.09.2001). Powstałe przed kilkoma laty przedszkole dziś przekształciło się w swego rodzaju centrum pomocy socjalnej i psychologicznej, udzielające wsparcia wielu kobietom, dzieciom i nastolatkom wileńskiej dzielnicy Śnipiszki. Tu, w przedszkolu samotne matki zawsze mogą zostawić swoje dziecko, by móc ukończyć kursy kwalifikacyjne, znaleźć zatrudnienie i odmienić swoje życie.

– Najważniejszym celem założenia przedszkola jest wciągnięcie jak największej liczby kobiet samotnie wychowujących dzieci do życia społecznego. Często musimy odbudowywać więzi uczuciowe, które na jakimś etapie pomiędzy matką i jej dzieckiem zostały przerwane – opowiadała zatroskana Danutė Motuzienė, dyrektor przedszkola.

Jak powiedziała dyrektor przedszkola, pracownicy domu „Nendré”

Każde dziecko zastąpiło na radość

pragną również zmienić stosunek społeczności do samotnych matek i wpłynąć na to, by takich rodzin było jak najmniej.

– Wśród trzydziestu tysięcy mieszkańców dzielnicy Śnipiszki 23,3 procent potrzebuje wsparcia i pomocy. W starej części, gdzie działa „Nendré” – ponad 50 proc. Około stu dzieci mieszka w ubóstwie. 23 z nich nie uczęszcza do szkoły, 98 niepełnoletnich mieszkańców ma w swej biografii wykroczenia a nawet popełnione przestępstwa. Musimy im pomóc...

W ciągu trzech lat przedszkole przygotowało do szkoły 13 dzieci, obecnie do grupy przedszkolnej uczęszcza dziewięćdziesięciu. Do życia społecznego powróciło 45 rodzin, z których 25 utrzymuje z nami kontakt. Cztery mamy uczą się, jedna nawet studiuje – opowiadała o działalności przedszkola pani Matuzienė.

Coraz więcej nieślubnych dzieci

– Kobiet samotnie wychowujących dzieci w naszym kraju jest coraz więcej – opowiada Nina Karatajewa, pracownik socjalny, tłumacz i jedna z najbardziej oddanych osób pracujących w przedszkolu.

Pani Nina prowadzi grupę liczącą obecnie 35 młodych mam, któ-

rym pomaga znaleźć odpowiedzi na najważniejsze pytania w ich życiu.

– Jeżeli w 2000 roku jedynie siedem procent dzieci przychodzących na świat w naszym kraju określano jako nieślubne, w 2001 mamy już 24 procent dzieci bez ojca. Około 20 procent dzieci w wieku przedszkolnym w naszym kraju żyje w ubóstwie. Nie można pominąć również faktu, że nie brakuje mam, które dziś wychowują po 5 i więcej dzieci, ale nie mają żadnego pomysłu na życie. Nie można o to oskarżać jedynie kobiety. Pochodzą z domów, w których na co dzień stykały się z przemocą psychiczną, fizyczną, seksualną. Być może nie czują potrzeby więzi z własnymi dziećmi, ponieważ same jej nie miały. Nigdy. Jednak zostały mamami, nie wyrzuciły swych dzieci na śmietnik, nie zostawiły w szpitalu. O czym możemy mówić, skoro mama ta mieszka z ośmiorgiem dzieci w pokoju liczącym dwaście metrów kwadratowych – rozważała Karatajewa.

Jej zdaniem, potrzebny jest państwowy specjalistyczny wieloletni program resocjalizacji, czy chociażby projekt jakiejś realnej i konkretnej pomocy kobiecie samotnie wychowującej dzieci, np. praca w domu, bezpłatne kursy kwalifikacyjne itd.

moterų ir vaikų centras
nendré

Dzieci uczą matki

Irena Undraitienė, wychowawczyni przedszkola, do sukcesów tej placówki zalicza zmiany, jakie zachodzą w świadomości samych dzieci, które wpływają na swe matki. Tu poznają inny świat, gdy muszą narysować własny dom – rysują „Nendré”. Przychodząc tu przekonują się, że świat to nie tylko to z czym spotykają się na co dzień. Pracownicy przedszkola od początku starają się wpoić im pragnienie innego życia niż życie ich rodziców. Przekonują nastolatki, że wiele w tym życiu zależy od nich samych. To wówczas dziecko nie chce cukierka, a prosi mamę by kupiła mu książeczkę, ołówki, poszła z nim na spacer. A przecież nie jest tajemnicą, że w mniemaniu większości mam dziecko ubrane i syte nie powinno niczego więcej wymagać.

Psycholog Irma Surančiūtė swoją pracę magisterską poświęciła badaniom więzi pomiędzy samotną matką i dzieckiem. Otóż wstępne badania wykazały, że matki samotnie wychowujące dzieci często nie uczą ich samodzielności, chętnie korzystają z pomocy innych. Nie czują potrzeby wewnętrznej zabawy z dzieckiem, nauki, wspólnego spędzania wolnego czasu. Marzą przeważnie o pieniądzach.

Grupa nastolatków

Sukcesem Centrum było otwarcie przed dwoma laty dziennej grupy nastolatków. Wszystkie dzieci po ukończeniu przedszkola oraz młodzież do lat 16 mogą tu szukać pomocy i wsparcia. Kierownikiem grupy pracy z nastolatkami jest pani Maria Iwanowa, któ-

ra uważa, że najważniejszym zadaniem takiej grupy jest stworzenie nastolatkom bezpiecznego środowiska. Tu się pomaga dzieciom w nauce, proponuje różne imprezy, zajęcia pozalekcyjne, konsultacje psychologa, obozy oraz opiekę zdrowotną. W ubiegłym roku dzieci z prowadzonej tu grupy nastolatków wzięły udział w projekcie Funduszu Otwartej Litwy, dzięki któremu poznały pracę Teatru Lalkowego.

Po Nowym Roku ruszy nowy projekt Centrum Kobiet i Dzieci. Zostanie utworzona grupa dziewcząt w wieku od 13 do 16 lat. Realizacja tego projektu ma na celu powstrzymanie błędnego koła samotnych kobiet wychowujących dzieci. Być może z czasem uda się zmienić mentalność dziewcząt i znikną aktualne dziś oświadczenia jedenaścioletek, przekonanych, że są już w odpowiednim wieku ku edukacji seksualnej...

Sprzedż usług socjalnych

Centrum działające od trzech lat potrafiło zdziałać bardzo wiele. Jednak, gdy tworzono jego bazę materialną pieniądze pochodziły z różnorodnych funduszy międzynarodowych, a przede wszystkim z Instytutu Pokoju. Dziś kierownictwo jest zaniepokojone przyszłością placówki. Niebawem przedszkole podobnie jak większość innych placówek prowadzonych przez pozarządowe organizacje może okazać się w sytuacji, gdy swoje usługi będzie musiało sprzedawać. „Kupcem” takich usług może zostać samorząd miasta, jednak wiadomo, że konkurencja w dziedzinie świadczenia usług socjalnych jest ogromna.

Alina Sobolewska

Na świecie żyje 175 mln imigrantów

Emigruje głównie młodzież

Około 175 mln ludzi, czyli 3 proc. ludności całego świata żyje obecnie w innym kraju do miejsca urodzenia, a więc dwukrotnie więcej niż w 1975 roku – poinformowali demografowie ONZ. Trzech na pięciu imigrantów żyje w krajach bogatych, podczas gdy pozostali w państwach mniej rozwiniętych.

Raport przygotowany przez ONZ obejmuje wszystkie osoby, które mieszkają w innym kraju niż w miejscu urodzenia, w tym imigrantów legalnych i nielegalnych, uchodźców i innych. Najwięcej imigrantów – 56 mln – żyje w Europie, 50 mln w Azji i 41 mln w Ameryce Północnej. Liczba uchodźców na świecie pod koniec 2000 roku wyniosła 16 mln osób, przy czym 9

mln w Azji i 4 mln w Afryce. 3 mln uchodźców mieszka w krajach rozwiniętych.

W największym stopniu emigruje młodzież. Młodzież chce wyjechać, bo nie widzi dla siebie przyszłości we własnym kraju. Najwięcej osób z Europy Środkowo-Wschodniej emigruje do Stanów Zjednoczonych, Niemiec i Izraela.

Według danych opublikowanych przez Niezależny Instytut Badań Socjalno-Ekonomicznych i Politycznych (NIBSEP) aż dwie trzecie młodzieży w wieku od 18 do 29 lat chce na zawsze wyjechać z Białorusi. Aż 41 proc. badanych liczy się z pogorszeniem się sytuacji socjalno-ekonomicznej na Białorusi.

Badania socjologiczne potwier-

dają też narastającą emigrację wśród pracowników naukowych białoruskich uczelni i placówek badawczych. Ostatnie badania przeprowadzone przez Instytut Socjologii Białoruskiej Akademii Nauk dotyczą co prawda roku 1999, ale już wtedy obserwowano wzrost (o 9 proc. rocznie) liczby naukowców i wykładowców wyjeżdżających z Białorusi na stałe. W roku 1999 kraj opuściło 70 naukowców.

Z falą emigracji wśród naukowców w osobliwy sposób zamierzają walczyć białoruskie władze. Szef Białoruskiej Akademii Nauk Michaił Miasnikowicz (wcześniej szef prezydenckiej administracji) oświadczył kilka dni temu, że rozwinięte państwa Zachodu, do których wy-

jeżdżają białoruscy naukowcy, powinny kompensować straty finansowe, jakie ponosi Mińsk w związku z wyjazdem uczonych.

Miasnikowicz wyjaśnił dziennikarzom, że naukowcy są, jak to określił, głównym czynnikiem „podnoszącym bezpieczeństwo gospodarcze kraju”. Skoro zatem zachodnie kraje prowadzą politykę „przyciągania zasobów intelektualnych”, powinny za to zapłacić.

Szef Akademii Nauk wspierał na łamach prasy rządowej przewodniczący Sądu Konstytucyjnego Białorusi, Ryhor Wasilewicz. „Białoruś ma prawo wysuwać żądania finansowe wobec krajów wykorzystujących pracę i intelektualny potencjał specjalistów, którzy z wy-

kształcenie otrzymali na Białorusi” – podkreślił sędzia.

Obserwatorzy uważają, że kolejną falą imigrantów będą wierni Kościołów protestanckich. Wiąże się to, ich zdaniem, z przyjętą na początku października przez parlament ustawą „O wolności sumienia i organizacjach religijnych”.

Ustawa ustanawia wiodącą rolę Cerkwi prawosławnej na Białorusi. Jednocześnie ogranicza w prawach wyznania, jak to określono w ustawie, nietradycyjne, m. in. właśnie protestantyzm. Wprowadza wysokie progi liczebności wspólnot religijnych, zabrania praktyk w pomieszczeniach prywatnych i przewiduje cenzurę wydawnictw.

(PAP)

Trockie Centrum Zdrowia Społecznego i Doskonalenia się Specjalistów

Bardziej zapobiegać niż leczyć

Ludzie w naszym kraju nie są jeszcze przekonani do zapobiegania chorobom. Zanim człowiek czuje się dobrze i nie ma większych problemów zdrowotnych, nie dba o zdrowie. Różnorodne programy realizowane przez Centrum Zdrowia Społecznego nie są popularne wśród mieszkańców. Ludzie decydują się na badania wyłącznie wtedy, gdy otrzymują skierowanie od lekarza. Musimy być jednak świadomi, że placówki medyczne znajdujące się w niełatwej sytuacji finansowej są zmuszone oszczędzać na wszystkim, czyli przede wszystkim na zdrowiu pacjenta.

Trockie Centrum Zdrowia Społecznego i Doskonalenia się Specjalistów powstało na bazie byłej rejonowej stacji sanitarno-epidemiologicznej. Obecnie Centrum służy do szerokiego zakresu swojej działalności. Działają tu dwa laboratoria – mikrobiologiczne i parazytologii, przygotowane jest również laboratorium chemiczne, które niebawem zostanie oddane do użytku. Centrum Zdrowia Społecznego jest placówką, która niczym nie przypomina starych zabudowań. 50 pracowników Centrum na czele z wieloletnim dyrektorem Vytautasem Kavaliūnasem bierze udział w wielu programach i projektach rządowych i międzynarodowych. Dzięki temu mają pięknie uporządkowane pomieszczenia i odpowiednio wyposażone laboratoria, które dziś obsługują terytoria samorządu rejonu trockiego i elek-

tręńskiego. Z usług Centrum korzystają przeważnie spółki, zakłady komunalne, przychodnie i szpitale. Prywatne osoby jak dotychczas rzadko korzystają z usług Centrum, zdaniem lekarzy higienistów przyczyną tego jest niewiedza i brak informacji o świadczonych w Centrum usługach.

Piękna sala do nauki

W Centrum odbywają się różnorodne szkolenia i seminaria.

– W kwietniu bieżącego roku w naszej nowo otwartej sali konferencyjnej odbyło się posiedzenie Biura Rady Zdrowia Europy, w skład którego wchodzi 10 członków. Z pomieszczeń i pokoiów korzystają często goście, którzy przybywają do Trok z wizytami, różne delegacje. Sala powstała na miejscu starych garaży i bardzo się cieszymy, że możemy lekarzom i specjalistom różnych innych dziedzin zaproponować pomieszczenia niedrogie i odpowiadające wszystkim wymaganiom europejskim – zaznaczył Kavaliūnas.

Uważajmy na antybiotyki

Dziś lekarze bardzo często zalecają antybiotyki o bardzo szerokim zakresie działania. Silne antybiotyki lecząc np. infekcje dróg oddechowych niszczą wszystkie bakterie z przewodu pokarmowego, również te pożyteczne.

– Silne antybiotyki są jak poli-

sa ubezpieczeniowa dla lekarza. Z czasem bakterie uodporniają się i kolejna infekcja wymaga coraz większej dawki i coraz silniejszego antybiotyku. Latami ludzie cierpią na biegunki oraz inne choroby przewodu pokarmowego z powodu braku pożytecznych bakterii w żołądku. Ale żeby o tym upewnić się, konieczne są badania mikrobiologiczne, które lekarze wyznaczają rzadko.

Każdego roku mamy wiele zachorowań na grype, a ludzie nadal lekceważą ten problem. Przecież już na początku września trzeba było zadbać o szczepionkę, zdążyć przed chorobą. Szczególnie dotyczy to osób w podeszłym wieku, dla których grypa może powodować zaostrzenie chorób przewlekłych – twierdzi Marytė Morkūnienė, lekarz oddziału epidemiologicznego.

Nie bójmy się potrzebować

W wielu krajach zachodnich na środki łagodzące dolegliwości przewodu pokarmowego wydaje się więcej niż na leki nasercowe lub zwalczające infekcje. Na Litwie również nie brakuje ludzi, którzy codziennie zażywają lekarstwa dla poprawy trawienia, lecz nie zgłaszają się do lekarza. Osoby pracujące i placące świadczenia na fundusz ubezpieczenia zdrowotnego powinny wymagać od lekarza skierowania na badania mikrobiologiczne chociażby raz do roku. Je-

żeli mężczy nas czekanie przed drzwiami gabinetów lekarskich, przeznaczmy kilkanaście litów na wykonania badań. Wszędzie na świecie lekarze tzw. pierwszego kontaktu zlecają każdemu człowiekowi powyżej 40 roku życia badanie stolca na obecność krwi utajonej. Na Litwie takie badania robi niewielu chorych. Często ludzie lekceważą nawet widoczne krwawienia z odbytu.

Wyjazdy

Kolejnym filarem działalności Centrum są wspólne wyjazdy specjalistów Centrum oraz lekarzy w teren do wiejskich miejscowości.

– Ludzie podczas spotkania np. w Domu Kultury, wśród swoich, są bardziej otwarci, szczerzy, bez zażenowania opowiadają o swoich dolegliwościach. Nawet psychiatra miał wielu chętnych do rozmowy, a wiadomo, że niewielu decyduje się na przyście do tego specjalisty do przychodni. Nawet oczekiwanie przy drzwiach tego lekarza jest swego rodzaju upokorzeniem i świadectwem naszych problemów. Ostatnio do propagowania zdrowego trybu życia coraz aktywniej dołączają się inicjatywy społeczne powstające w większych miejscowościach rejonu. I chociaż w tym roku projekt Centrum i społeczności Hanuszysek nie otrzymał finansowania, mamy nadzieję, że w przyszłości jednak się uda – wyraziła nadzieję autorka projektu Morkūnienė.

Sprawdź, co pijesz

Specjaliści Centrum zachęcają mieszkańców rejonu, szczególnie właścicieli domów indywidualnych, do wykonywania badań wody pitnej (cena od 30 do 75 litów). Większość korzysta z wody ze studni, której nigdy nikt nie badał, a to znaczy, że powodem wielu chorób mogą być związki chemiczne, metale, zanieczyszczenia zawarte w wodzie. Mieszkańcy domów wielopiętrowych znajdują się w lepszej sytuacji, ponieważ służby komunalne zapewniają tego rodzaju badania wody co pewien okres i dlatego jakość wody stale jest kontrolowana.

Centrum bierze udział w wielu programach rządowych, jednym z nich są cotygodniowe badania wody jezior trockich i informowanie mieszkańców o wynikach tych badań. Ważnym problemem, który wiąże się z czystością wód – zwłaszcza lokalnych, jest gromadzenie śmieci w miejscowościach turystycznych. Śmieci zaścienia lasy, obrzeża dróg, okolice jezior, strumieni, rzek. Urlopowicze – cóż – naśmiecą i wyjadą, skutki zaś zanieczyszczeń odczuwają stali mieszkańcy. Aby od przyjezdnych wymagać utrzymania czystości, konieczne jest przede wszystkim urządzenie ustępów i dostatecznej ilości śmietników oraz wysypisk lub ich utylizacji. Tego nikt za miejscowych nie załatwi, jest to zadanie starostw samorządu rejonu.

Alina Sobolewska

Dziecko stykające się z przemocą nie rozwija się prawidłowo

Przyczyny wieloletniej niesprawności

Dziecko wychowywane w domu, w którym jest przemoc, nie ma poczucia bezpieczeństwa, a bez tego nie może się prawidłowo rozwijać psychicznie – uważa prof. Jadwiga Komender, psychiatra ze Szpitala Dziecięcego przy Litewskiej w Warszawie.

„Aby dziecko rozwijało się prawidłowo psychicznie, musi mieć zaspokojone potrzeby bezpieczeństwa, akceptacji i miłości” – mówi prof. Komender. Według specjalistów, przemoc i urazy doznawane przez dzieci, zarówno w domu jak i poza nim, podważają ich zaufanie do dorosłych i samych siebie, samoocenę i pozbawiają nadziei na przyszłość. Długotrwałe i powtarzające się traumatyczne doświadczenia często pociągają za sobą problemy psychiczne. „Osoby, które same doznały przemocy, stosują później kary fizyczne w stosunku do własnych dzieci – począwszy od kłapsów, kończąc na karach wymagających interwencji medycznej” – mó-

wi dr Irena Kornatowska z Fundacji „Dzieci Niczyje”. „30 proc. osób, które jako dzieci były ofiarami przemocy, same są sprawcami przemocy” – dodała prof. Komender.

„Kobiety, które były wykorzystywane seksualnie jako dzieci, będąc matkami w 50 proc. przypadków mają dzieci, które są wykorzystywane seksualnie” – podaje profesor.

„Dzieje się tak dlatego, że kobiety te nie potrafią odczytać sygnałów od dziecka, że grozi mu wykorzystanie seksualne. Na przykład, gdy dziewczynka mówi mamie: „nie wychodź do pracy na noc, bo boję się zostać sama z ojczymem”, matka powinna się zastanowić, dlaczego dziecko się boi. Matka pokrzywdzona nie zastanawia się nad tym” – wyjaśnia Komender. Jej zdaniem, to jak dziecko dotknięte przemocą lub wykorzystane poradzi sobie psychicznie z problemem, zależy przede wszystkim od jego relacji z rodzicami. Sama praca z dziećmi bez pracy z rodzicami niewiele pomoże.

„Rodzice nie zdają sobie sprawy, że zaburzenia zachowania ich dzieci są następstwem sytuacji w jakiej dziecko się wychowuje. Dzieci trafiają najczęściej do szpitala właśnie z powodu zaburzeń w zachowaniu” – uważa prof. Komender. Przemoc w rodzinie i urazy z nią związane są tylko jedną z możliwych form przemocy. Dzieci bywają także ofiarami i sprawcami przemocy szkolnej. „Trudno mówić, że jakaś ogromna fala przemocy zorganizowanej zalewa polskie szkoły, niemniej jednak wśród dzieci istnieje przemoc rówieśnicza – przemoc drobna, często przez dzieci i nauczycieli nie odbierania jako przemoc” – mówi Urszula Moszczyńska, dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 19 w Warszawie.

Zdaniem specjalistów, źródłem urazów jest nie tylko przemoc, której dzieci i młodzież doświadczają lub aktywnie w niej uczestniczą, ale także ta, której są obserwatorami.

(PAP)

Dla dzieci chorujących na raka krwi i ich rodziców

Bezpłatna linia telefoniczna

Przez bezpłatny telefon 8 800 10003 będzie udzielana pomoc moralna i psychologiczna dzieciom chorującym na raka krwi oraz ich rodzicom.

Wczoraj w oddziale onkohematologii Wileńskiego Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego (Santariškių 4) litewskie towarzystwo rodziców i opiekunów dzieci, chorujących na schorzenia onkohemato-

logiczne (rak krwi) „Paguoda” zorganizowało prezentację bezpłatnej linii telefonicznej.

Co roku na Litwie, według danych, na raka zapada 100 dzieci, w tym prawie trzecia część – na raka krwi. Chore dzieci wymagają nie tylko długiego i kosztownego leczenia, ale też wsparcia moralnego. Pomoc psychologiczna potrzebna jest również rodzicom chorych.

Specjaliści powiadają, że ponad 60 proc. takich dzieci można uleczyć, dlatego bardzo ważne jest, aby w czas zwrócić się do lekarza. Przy telefonie „Paguody” będą dyżurowali psycholog, lekarz onkohematolog, pracownik socjalny, udzielający całej niezbędnej informacji. Na zainstalowanie tej bezpłatnej linii telefonicznej 50 tys. litów przydzielił AB Bank „Hansa-LTB”.

(ELTA)

Czechy

Polityka antybiotykowa

Do końca roku większość czeskich ubezpieczalni zdrowotnych, w tym największa Powszechna Ubezpieczalnia Zdrowotna, płacić będzie pediatrom za prowadzone przez nich badania tzw. białka C-reaktywnego. Ma to pomóc obniżyć ilość przepisywanych antybiotyków.

„Badania stężenia białka C-reaktywnego to swego rodzaju detektor zapalenia, które wykryć można o wiele wcześniej, niż przy pomocy metod tradycyjnych. Lekarz otrzymuje metodę, przy pomocy której może wręcz błędnie zdecydować o tym, czy przepisywać antybiotyk czy nie” – tłumaczy dr Hana Cabrnocova – przewodnicząca Stowarzyszenia Lekarzy Domowych.

Jej zdaniem, z kropli krwi pobieranej z palca pacjenta już w ciągu kilku minut będzie można otrzymać informacje, czy zastosować kurację antybiotykową, czy leczyć przy pomocy innych medykamentów. Tą

metodą zbadanych ma zostać w tym roku prawie 36 tys. czeskich dzieci. Koszty badań wyniosą 2,5 mln koron. Akcja czeskich ubezpieczalni zdrowotnych – to część zainaugurowanej w Czechach narodowej polityki antybiotykowej, której celem jest zmniejszenie ilości antybiotyków, jakie rok rocznie przepisuje się w tym kraju chorym. Antybiotyki znajdują się na siódmym miejscu wśród najczęściej używanych w Czechach leków.

Zdaniem głównego inspektora sanitarnego kraju Michaela Vita zużycie antybiotyków w Czechach jest o wiele większe niż w sąsiednich krajach. W Czechach rozpoczęto już działalność oświatową wśród lekarzy oraz wśród matek małych dzieci, informując je przede wszystkim o skutkach ubocznych zastosowania antybiotyków, do których należy przede wszystkim wzrost odporności bakterii na te leki.

(PAP)

Niemcy

Pozwolić "wyszaleć się"

Niemieccy pediatrzy alarmują – 40 procent dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym ma zaburzenia motoryczne, a 30 procent – wady postawy.

Coraz więcej czterolatek i pięciolatek nie potrafi skakać na jednej nodze, złapać piłki, uisnąć na podłodze z wyprostowanymi nogami ani chodzić tyłem – ostrzega Joerg Schriever, przewodniczący obradom kongresu niemieckich pediatrów.

Lekarze podkreślają, że rodzice

powinni zapewnić dzieciom dużo ruchu, pozwolić im częściej chodzić pieszo, a nie wozić wszędzie samochodem, stworzyć także w domu warunki, w których maluchy będą się mogły „wyszaleć”.

Zaburzenia motoryczne i wady postawy u dzieci prowadzą do poważnych schorzeń mięśni i układu kostnego w wieku dojrzałym; leczenie takich schorzeń co roku kosztuje miliardy euro – podkreśla Schriever.

(PAP)

Gdzie jesteś, jesieni?

Gdzie ty jesteś, jesieni?
Tu jestem.
W suchych liściach lecących
z szelestem,
w barwnych liściach czerwonych
i złotych,
co na ziemię się kładą

pokotem.
Z dębu strząsam dojrzałe
żołędzie,
babim latem przystrajam
gałęzie,
ptakom wskażę bezpieczne
drog szlaki,

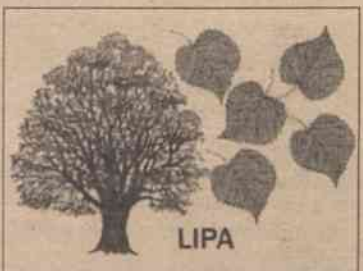
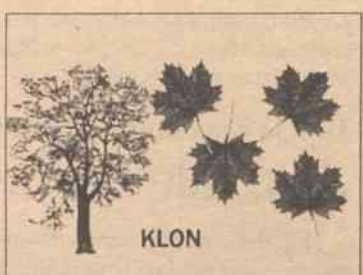
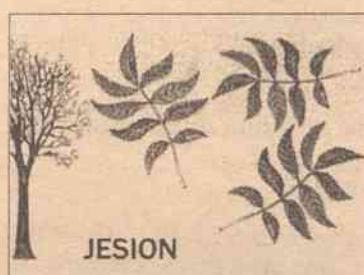
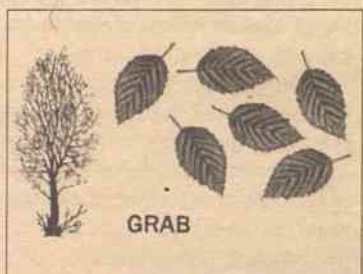
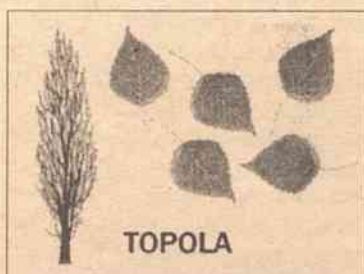
jeża do snu utulę
pod krzakiem.
Mgły wieczorem nad wodą
rozłożę
i przed zimą odejdę
za morze.

Hanna Zdzitowiecka

Chodźcie zbierać liście!

Jeszcze nam zostało trochę czasu, jeszcze są na drzewach piękne zielone, żółte, czerwone i różnokolorowe liście. Ale czy wszystkie je znacie? Na pewno każdy z Was rozpozna liście klonu i kasztana. Natomiast czy znacie liść, który spadł z grabu, jesionu, wiązu. Zapoznajcie się z nimi i zapamiętajcie! Sądzę, że wielu z Was w szkole i przedszkolu robiło zielniki, w których znalazły się zasuszone liście nie tylko traw i pięknych kwiatów, ale też drzew. Jeżeli ktoś z Was posiada taki zielnik, to proszę nam o nim napisać: jakie w nim są listki i kwiatki, jak długo się go wykonywało, kto pomagał w pracy i inne ciekawostki, związane z wykonywaniem zielnika.

A teraz – UWAGA – oto liście wspaniałych drzew liściastych, które rosną na naszej ziemi i są wspaniałym uzupełnieniem naszych domów, ogrodów, lasów – miejsc, które są naszą OJCZYZNĄ.

Wasza
Pucutka

W tym tygodniu zaproszenia do McDonald's'a otrzymają Karina Żiwiało z Wilna, Agata Kuńcewicz z Trok i Marek Jakubowicz z Wilna.

STEMLOWANIE WARZYWAMI

Zróbcie stemple z surowych warzyw! To trudne!? Nieprawda! Potrzeba do tego warzyw, których jesienią mamy całe mnóstwo, do wyboru, do koloru, które kosztują niewiele, trochę cierpliwości i oczywiście chęci. A zabawa będzie wspaniała!

Przygotujcie:

— rozmaite warzywa (marchew, cebula, ziemniak, por, brukselka, kalafior, seler, czosnek, kapusta);

— farby plakatowe, pędzelek i naczynko z wodą, blok techniczny, stare gazety.

Σ Poproście mamę, tatę lub starsze rodzeństwo, aby pomogli Wam przekroić przygotowane warzywa. Można je przecinać wzdłuż lub w poprzek. Za każdym razem otrzymacie inny stempel. Zanim zaczniecie zabawę, zabezpieczcie stół starymi gazetami.

Σ Stemplowanie zaczynajcie od marchewki. Przeciętą powierzchnię pomalujcie grubo farbą plakatową i przyciśnijcie do papieru.

Σ Wypróbujcie też stemple z innych warzyw: ząbków czosnku, ćwiartek ścisłej kapusty, połówki brukselki czy cząstek kalafiora.

Σ Stempel z połówki ziemniaka jest trochę nudny. Zmierzcie go, wydrążając na powierzchni jakiś kształt. Teraz pociągnijcie nowy stempel farbą i odcisnąć na papierze.

Σ Przypatrzcie się odbitym wzorom i wyobraźcie sobie, co można byłoby z nich ułożyć... Może jakieś postacie albo rośliny, a może inną, całkiem „kosmiczną” formę? Spróbujcie techniką stemplowania wykonać cały obrazek.

Milej zabawy! Mam nadzieję, że otrzymam Wasze piękne prace w prezencie i ja z kolei zapoznam z nimi wszystkich naszych czytelników.

UKRYTE ZWIERZĘTA

W każdym z tych zdań jest ukryta nazwa jakiegoś zwierza. Spróbujcie je odszukać.

1. Janek skończył odrabiać lekcje.
2. Do Kasi przyszedł list od Ewy.
3. Nie warto od razu się złościć.
4. W ogródku już przekwitły lewkonie.
5. Osiągniesz, jeżeli będziesz dążył.
6. Dopiero jasne słońce zaczyna go budzić.

UWAGA!

W czwartek, tj. 31 października, o godzinie 12.00, wszyscy, którzy wzięli udział w konkursie "Moje wakacje" są proszeni na wspólną zabawę na "Współfiglarzy" (Iśdikelio sala) przy ulicy Naugarduko 97

Odszukałam niedawno opowiadanko jednej z czytelniczek i postanowiłam, że podam je Wam. Jestem pewna, że chociaż nie zawiera ono komentarzy, każdy z Was zrozumie, iż siła i złowrogi wygląd to jeszcze nie wszystko. A najważniejszą w tym wszystkim jest zgoda, która potrafi przezwyciężyć wiele rzeczy i rozwiązać wiele problemów.

JAK PIES Z KOTEM

Sławny w całej okolicy kot Mikita wracał z dalekiej wyprawy, kiedy nagle pojawił się przed nim wojowniczy pies Maks. Maks był buldogiem, który siał postrach wśród wszystkich kotów w okolicy. Mikita na widok psa zaczął parskać i wyginać grzbiet, jak tylko potrafił. Ale na Maksie nie zrobiło to najmniejszego wrażenia. Z wściekłym ujadaniem zaczął on gonić za Mikitą w głąb lasu. Gonił go po lesie trwała dopóty, dopóki kot nie zdecydował wdrapać się na drzewo. Wspiął się błyskawicznie na sosnę, gdzie wreszcie mógł zaczerpnąć tchu. Maks ujadął zaciekle i też próbował wdrapać się na drzewo. Niestety, bez skutku...

Pies w końcu dał za wygraną. Odszedł z opuszczonym ogonem.

Mikita, gdy zobaczył, że Maks znikł z widnokręgu, zszedł z drzewa ze zwycięską miną.

Marta Kapustina, Niemenczyn

ZAPROZNAJMIJSIE

LILO STEECH NENE
COBRA BUBLIS DAVID PLYKLIS PRZEWODNICZĄCA
JUMBA KAPITAN GANTU

Weseli bohaterowie filmu
LILO & STEECH
w restauracjach Mc Donalds od 25 października.

Kupując Happy Meal weź udział w loterii i wygraj nagrody "Lilo i Steech".

Kup 4 Happy Meal i jeden zestaw otrzymasz bezpłatnie.

Criteria jest ważna we wszystkich restauracjach Mc Donalds do 28 listopada.

Polska

Prezydent rozczarowany

Prezydent Aleksander Kwaśniewski powiedział wczoraj, że jest rozczarowany frekwencją w wyborach samorządowych, ale chciałby w końcu poznać ostateczne wyniki wyborów.

"Jestem rozczarowany niską frekwencją, tylko chciałbym w końcu wiedzieć jaka ta frekwencja była" — mówił prezydent dziennikarzom. "Oczywiście rozumiem, że w Polsce nie musimy się martwić tym, że wynik wyborów lokalnych będzie znany dopiero za kilka dni — w końcu ostateczne wyniki wyborów prezydenckich w Ameryce były po kilkunastu tygodniach. Ale rozumiem, że nasze komputery są lepsze od amerykańskich i będziemy w końcu wiedzieli jaki jest wynik" — dodał, wywołując rozbawienie dziennikarzy. Na skutek awarii serwera Państwowej Komisji Wyborczej oraz pilotażowego systemu przekazywania danych, ostateczne wyniki wyborów samorządowych będą znane z opóźnieniem.

Gość z wyspy

Od rozmów z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim rozpoczął wczoraj oficjalną wizytę w Polsce prezydent Malty Guido de Marco.

Jednym z głównych tematów rozmów będzie integracja z Unią Europejską. Polska i Malta znalazły się w pierwszej grupie rozszerzenia Unii. De Marco towarzyszy m.in. przewodniczący zespołu ds. negocjacji o członkostwo Malty w Unii. W Warszawie prezydent Malty spotka się z prymasem Polski, marszałkami Sejmu i Senatu oraz premierem. Będzie też rozmawiał z przedstawicielami polskich i maltańskich organizacji turystycznych. Turystyka międzynarodowa jest główną gałęzią maltańskiej gospodarki: w 1999 r. wyspę odwiedziło ponad milion turystów.

Sukces PiS

Wybory samorządowe pokazały, że zmienia się mapa polityczna Polski i tradycyjne bastiony prawicy czy lewicy padają — uważa lider PiS, Jarosław Kaczyński.

W jego opinii wynik wyborczy Prawa i Sprawiedliwości w Warszawie jest niespodziewanym sukcesem. Zdaniem Kaczyńskiego, wybory potwierdziły, że partia funkcjonuje już w terenie, ale trzeba ją rozbudować. Według nieoficjalnych informacji, Lecha Kaczyńskiego popierało 48-49 proc. wyborców. Na kandydata SLD-UP Marka Balickiego głosowało ok. 22,5 proc. wyborców. Kandydaturę Andrzeja Olechowskiego, zgłoszonego przez Platformę Obywatelską, poparło ok. 13 proc. głosujących.

Sondaż CBOS

93 proc. Polaków źle ocenia sytuację na rynku pracy. Blisko połowa (47 proc.) uważa, że w ciągu roku sytuacja ta nie zmieni się, a 36 proc. że ulegnie pogorszeniu — wynika z sondażu CBOS nt. opinii Polaków o rynku pracy.

Zaledwie jeden procent badanych jest zdania, że sytuacja na rynku pracy jest dobra. 4 proc. uważa, że "ani dobra, ani zła". 93 proc. ocenia ją jako złą (z czego 63 proc. jako bardzo złą). 2 proc. trudno było na to pytanie odpowiedzieć.

41 z 45 osób zastrzelonych to terroryści

Zabijano też cywilów

Poza 41 członkami czeczeńskiego komanda od kul w moskiewskim centrum teatralnym zginęły cztery osoby — poinformował wczoraj prokurator Moskwy Michaił Awdiukow. "45 osób zginęło od kul, z czego 41 to terroryści" — powiedział Awdiukow.

Wcześniej agencje podały, że prokurator informował o śmierci od kul 45 zakładników, ale potem wycofały tę wiadomość.

Awdiukow wymienił cztery zastrzelone osoby. Są to: młoda Rosjanka, Olga Romanowa, która próbowała w środę wieczorem wejść do centrum teatralnego już okupowanego przez Czeczenów, dwóch zakładników, zastrzelonych przez porwaczkę tuż przed szturmem, i jeden niezidentyfikowany mężczyzna, o którym się sądzi, że mógł być członkiem czeczeńskiego komanda. Wg bilansu, jaki przedstawiono w niedzielę, od kul — nie licząc terrorystów — zginęło jedynie dwóch zakładników.

Tymczasem wszystko wskazuje na to, że w sobotniej operacji odbicia zakładników w teatrze w Moskwie rosyjskie siły specjalne użyły środka zawierającego fentanyl.

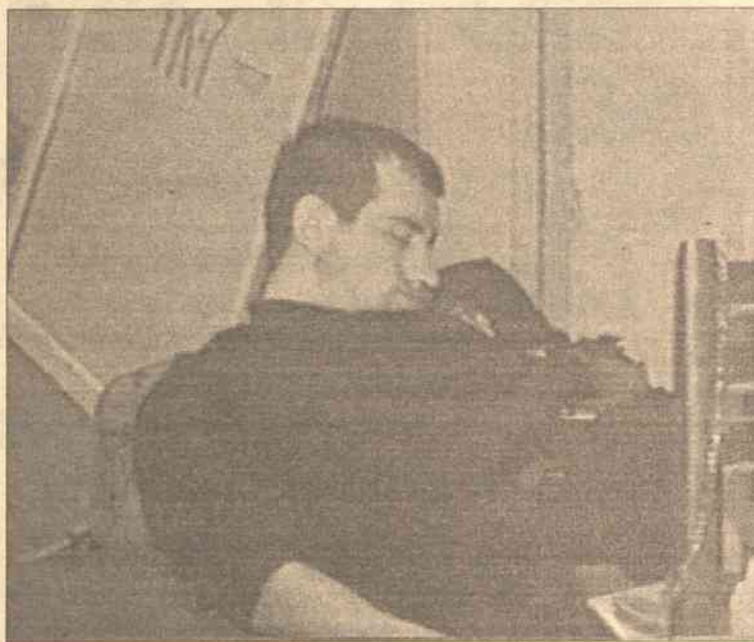
Poinformowała o tym wczoraj rosyjska telewizja NTV, powołując się na niemieckich toksykologów, opiekujących się dwoma obywatelami Niemiec, którzy przeżyli atak czeczeńskich terrorystów na Centrum Teatralne na Dubrowce.

Oboje poszkodowanych Niemców — 50-letni biznesmen z Badenii-Wirtembergii i 18-letnia uczennica z Bawarii, przebywają na oddziale toksykologii w klinice uniwersyteckiej w Monachium. Czują się już dobrze i za kilka dni — zdaniem lekarzy — będą mogli opuścić szpital.

Fentanyl — to środek analgetyczny z grupy opiatów, czyli substancji o strukturze chemicznej, jaką ma, na przykład, heroina i morfina (pochodne opium). Jest to silny i krótko działający środek przeciwbólowy, w niewielkich dawkach podawany pacjentom przed zastosowaniem narkozy. W czystej postaci jest kilkaset razy silniejszy od morfiny.

Zdaniem NTV, za wersją o użyciu fentanylu przemawia też to, że w opisie preparatu, w punkcie "przedawkowanie", informuje się, że "specyficznym antagonistą jest nalokson".

Innymi słowy — nalokson (stosowany jako odtrutka w zatruciu morfiną) wstrzykuje się pacjentom również w razie przedawkowania fentanylu. Rosyjska telewizja przypomina, że właśnie nalokson podawano zakładnikom po szturmie na teatr.

— 45 osób zginęło od kul, z czego 41 to terroryści — powiedział prokurator Moskwy Michaił Awdiukow. Fot. EPA-ELTA

Także ambasada USA w Rosji przypuszcza, że gaz użyty przez rosyjskie siły specjalne na Dubrowce zawierał opiaty. "Lekarze jednej z zachodnich ambasad w Moskwie badali byłych zakładników i doszli do wniosku, że preparat, na którego działanie byli wystawieni, raczej zawierał opiaty, a nie środki paraliżujące" — cytował wczoraj Reuters rzecznik amerykańskiej placówki.

Rzeczniczka dodała, że ambasada USA otrzymała już od władz Rosji "wstępne informacje" dotyczące objawów, występujących po użyciu tego preparatu. Wciąż nie ujawniły jednak jego nazwy.

Substancje, będące pochodnymi opium, nie tylko łagodzą ból i otepiają działanie zmysłów, lecz również mogą powodować śpiączkę i śmierć przez sparaliżowanie oddechu i krążenia krwi.

USA rozbroją Irak z pomocą lub bez pomocy ONZ

Zawzięty Bush

Stany Zjednoczone ostrzegły społeczność międzynarodową, że rozbroją Irak bez względu na to, czy uzyskają oficjalną sankcję Rady Bezpieczeństwa ONZ.

Prezydent USA George W. Bush powiedział w poniedziałek wieczorem (czasu miejscowego): "Posłanie Stanów Zjednoczonych jest następujące: jeśli Narody Zjednoczone nie będą mieć woli czy odwagi, by rozbroić lidera Iraku Saddama Husajna (...), Stany Zjednoczone staną na czele koalicji, która rozbroi ostatecznie Saddama". Bush wypowiadał się na wyborczym spotkaniu z Republikanami w Nowym Meksyku. Prezydent USA dodał, że Saddam "robi głupca z ONZ".

Towarzyszący prezydentowi je-

go rzecznik Ari Fleischer dodał na pokładzie samolotu prezydenckiego w rozmowie z dziennikarzami, iż nadszedł czas, by "ludzie podnieśli ręce głosując w sprawie Saddama". W ONZ — powiedział — wystarczająco długo debatowano już na temat nowej rezolucji w sprawie Iraku i czas już na głosowanie.

Jak pisze Reuters, rząd USA demonstrowe coraz większą irytację z powodu przedłużającej się debaty w ONZ nad rezolucją, umożliwiającą Stanom Zjednoczonym interwencję zbrojną przeciwko Saddamowi Husajnowi. Podobne stanowisko przedstawiła Wielka Brytania — rzecznik premiera Blaira oświadczył, iż nadszedł czas decyzji w sprawie irackiej.

Patriarcha zostanie przewieziony do Moskwy

Chory Aleksij II

Patriarcha Moskwy i Wschodu, Aleksij II, hospitalizowany w poniedziałek w Astrachaniu, na południu Rosji, zostanie przewieziony do szpitala w Moskwie — podała wczoraj agencja ITAR-TASS.

Stan patriarchy, który w poniedziałek lekarze w Astrachaniu określali jako zadowalający, w nocy gwałtownie się pogorszył i duchowny został umieszczony na oddziale reanimacyjnym. U 73-letniego zwierzchnika rosyjskiego Kościoła prawosławnego stwierdzono gwałtowny skok ciśnienia krwi. Decyzję o przewiezieniu chorego do Moskwy podjęło konsylium lekarskie. Zwierzchnik rosyjskiej Cerkwi prawosławnej przebywał w Astrachaniu od soboty. Uczestniczył tam w obchodach 400-lecia miejscowej diecezji. W poniedziałek miał odprawić nabożeństwo w intencji ofiar dramatu w moskiewskim Centrum Teatralnym na Du-

W poniedziałek u 73-letniego zwierzchnika rosyjskiego Kościoła prawosławnego stwierdzono gwałtowny skok ciśnienia krwi

Fot. EPA-ELTA

browce. Po południu zaczął uskarżać się na stan zdrowia i został przewieziony do szpitala. Agencja dowiedziała się, że bezpośrednią przyczyną hospitalizacji było nadciśnienie. Zdaniem lekarzy, jest to wynik jego przemęczenia i emocji związanych z tragicznymi wydarzeniami w Moskwie, a także gwałtownej zmiany ciśnienia atmosferycznego.

Borys Niemcow poda do sądu Aleksandra Łukaszenkę

Baćka przesadził

Borys Niemcow, lider rosyjskiego Sojuszu Sił Prawicowych (SPS), zamierza podać do sądu prezydenta Białorusi. Zdaniem byłego wicepremiera Rosji, rozkaz jego deportowania z Białorusi w zeszłym tygodniu wydał właśnie Aleksandr Łukaszenka.

Niemcow przyjechał do Mińska, by wziąć udział w konferencji poświęconej problemom białorusko-rosyjskiej integracji. Został zatrzymany na lotnisku i natychmiast deportowany pod zarzutem "zagrożenia bezpieczeństwu państwowemu i zdrowiu obywateli".

Białoruskie KGB i telewizja państwowa podały, że rosyjski polityk przywiózł ze sobą 50 tys. dolarów —

"dla określonych kół" — oraz nielegalną literaturę. Niemcow i towarzysząca mu Irina Chakamada, wiceprzewodnicząca Dumy Państwowej, izby niższej rosyjskiego parlamentu, nazwali te doniesienia polityczną prowokacją i kłamstwem.

Jak poinformowano w biurze białoruskiej, opozycyjnej Zjednoczonej Partii Obywatelskiej, która aktywnie współpracuje z SPS, Niemcow zamierza zwrócić się o ochronę swoich dóbr osobistych do białoruskiego sądu. Szuka już adwokata, który mógłby reprezentować jego interesy.

Jeśli wniosek lidera SPS przeciwko Łukaszence zostanie odrzucony, sprawę prawdopodobnie rozpatrzy sąd Rosyjskiej Federacji.

Milicja dementuje wiadomość o zniknięciu dziennikarza

Jest, ale go nie ma

Kijowska milicja zdementowała wczoraj informację o zniknięciu dziennikarza, dyrektora agencji prasowej "Ukraiński Nowyny" Mychajła Kołomyjca.

Milicji udało się ustalić, że od czasu rzekomego zniknięcia 21 października dziennikarza Kołomyjca regularnie dzwonił do rodziny i znajomych. Swe zachowanie tłumaczył im szczególnymi względami osobistymi. "Próbujemy teraz ustalić, gdzie się znajduje (Kołomyjec)" — powiedział wczoraj Anatolij Slipczenko z kijowskiego urzędu spraw wewnętrznych.

W poniedziałek pracownicy "Ukraińskich Nowyn" powiadomili milicję o zniknięciu Kołomyjca. Napisali, że dyrektor agencji nie pojawia się w pracy od 21 października i że nic o jego losie nie wie także rodzina.

44-letni Kołomyjec zajmuje się

dziennikarstwem od 1991 r. W 1997 r. stworzył agencję "Ukraiński Nowyny", specjalizującą się w problematyce ekonomicznej; od dwóch lat agencja zajmuje się też tematyką polityczną. Przez ten czas "Ukraiński Nowyny" stały się obok Interfaks-Ukraina i UNIAN jedną z trzech najważniejszych agencji na Ukrainie.

Na początku tego roku w posiadanie 50 proc. akcji "Ukraińskich Nowyn" weszła "Agencja Humanitarnych Technologii" związana — według kijowskich ekspertów — z zastępcą szefa administracji prezydenta Leonida Kuczmy, Walerijem Choroszkowskim. Drugą połowę akcji zachował Kołomyjec. Pracownicy agencji w poniedziałkowym liście podkreślają, że nowy współwłaściciel nie wywiera wpływu na pracę dziennikarzy.

„Panevėžio stiklas” rozpoczyna realizowanie planu restrukturyzacji

„Warta” wykupi nową emisję akcji

Restrukturyzowana spółka „Panevėžio stiklas” zamierza wypuścić nową emisję akcji o nominalnej wartości 10 mln litów, którą po cenie nominalnej wykupi największa akcjonariuszka przedsiębiorstwa Polska Huta Szkła „Warta”.

Prospekt nowej emisji przedstawiono już Komisji Papierów Wartościowych. Nie przewiduje się udzielenia prawa pierwszeństwa innym akcjonariuszom przedsiębiorstwa w nabyciu nowych akcji.

Zdaniem specjalistów największego wierzyciela huty szkła „Panevėžio stiklas” – Ministerstwa Finansów, nowa emisja akcji jest pierwszym krokiem w dążeniu do przywrócenia wypłacalności przedsiębiorstwa według ostatnio zatwierdzonego przez rząd planu restrukturyzacji „Panevėžio stiklas”, którego realizację przewidziano na lata 2002-2005.

W czerwcu br. rząd postanowił udzielić pomocy finansowej „Panevėžio stiklas” i w ten sposób uratować przedsiębiorstwo przed upadkiem oraz odzyskać chociaż część zainwestowanych środków państwowych. Ministerstwo Finansów zrezygnuje z żądań wierzycielskich w wysokości 30,9 mln litów, a w roku 2005 – ostatnim roku restrukturyzacji „Panevėžio stiklas” – skapitalizuje część długu nabywając nową emisję akcji o nominalnej wartości 1 lita za 33,3 mln litów.

W ten sposób zostałyby pokry-

W przypadku bankructwa poniewieskiej huty pracę utraciliby około 800 osób

Fot. Marian Paluszkievicz

te zadłużenie „Panevėžio stiklas” dla Ministerstwa Finansów w wysokości 64,2 mln litów, a termin zwrotu pozostałego długu 27,5 mln litów zostałyby przedłużony do 2014 r.

Na początku br. całe zadłużenie wierzycielskie „Panevėžio stiklas” wynosiło 135,36 mln litów, z tego do Ministerstwa Finansów należało

91,68 mln litów, które w latach 1993-1995 państwo pożyczyciło na modernizację przedsiębiorstwa.

Niezależni taksatorzy majątku oceniają majątek przedsiębiorstwa tylko na 13,5 mln litów. W przypadku bankructwa pracę utraciliby około 800 osób. Zgodnie z planem restrukturyzacji „Panevėžio stiklas”

w przedsiębiorstwie pozostanie 550 miejsc pracy.

W pierwszym półroczu br. poniewieska spółka miała 2,1 mln litów strat, a ogólne jej straty wynoszą 107,7 mln litów.

W 1998 roku „Warta” od państwa nabyła 99,13 proc. akcji „Panevėžio stiklas”

Akcyjne rozszady

Niewypał BBH

Koncern BBH zarządzający największym browarem kraju „Švyturys-Utenos alus” zdołał zwiększyć posiadaną część akcji browaru do 76,95 proc., chociaż po ogłoszeniu obowiązkowej pozakonkurencyjnej oferty koncern skandynawski gotowy był zakupić wszystkie akcje przedsiębiorstwa.

Przed ogłoszeniem oferty BBH razem z zarządzaną spółką „Utenos gerimai” posiadał kontrolny pakiet akcji 76,64 proc. Za zwykłą imienną akcją o nominalnej wartości 5 litów koncern skandynawski proponował drobnym akcjonariuszom cenę 16,53 Lt, chociaż w czasie oferty zgodzili się oni sprzedać tylko około 72 tys. akcji „Švyturio-Utenos alus”, które niewiele zwiększyły pakiet litewskiego browaru, należący do BBH.

Kapitał zakładowy spółki „Švyturys-Utenos alus” wynosi 118 mln litów. W roku ubiegłym czysty zysk „Švyturys-Utenos alus” wyniósł 43,156 mln litów.

„Italiana International” wchodzi na rynek wina szampańskiego

Wzrośnie konkurencja

Jeden z największych producentów wina musującego na Litwie – kowieńska spółka „Italiana International” będzie wytwarzała wina szampańskie o naturalnej fermentacji, które planuje zaoferować konsumentom już na Nowy Rok.

Obecnie wino szampańskie na Litwie wytwarza tylko spółka „Alita”.

Przedsiębiorstwo, dążąc do podjęcia produkcji wina szampańskiego, zakupiło 2 nowe specjalne urządzenia, a niemieccy specjaliści zmontują w zakładzie wyprodukowany w Niemczech inny niezbędny sprzęt.

„Produkcja nowego wina szampańskiego jest jeszcze jednym krokiem do przodu w dążeniu do wytwarzania jak najbardziej wartościowych i jakościowych wyrobów” – powiedział dyrektor „Italiana International” Egidijus Daukša.

Spółka będzie wytwarzała wina

szampańskie półsłodkie, półwytrawne i wytrawne 2-3 gatunków, do których surowiec ma być sprowadzany z Francji i Włoch. Spodziewane jest, że nowy produkt uzyska popularność na Litwie, planuje się go eksportować również do innych krajów. Zgodnie z komunikatem, z partnerami zagranicznymi omówiono już możliwości eksportu win szampańskich do Europy Zachodniej i USA.

„Italiana International”, przygotowująca się do wyrobu mocnych napojów alkoholowych, w tym roku na inwestycje do rozwijania produkcji przeznaczyła 5 mln litów. Monopol państwowy na produkcję mocnych napojów alkoholowych na Litwie ma być zniesiony do 1 lipca 2003 r.

W ciągu 9 miesięcy kowieńska spółka osiągnęła obrót w wysokości 12 mln litów. Planowany obrót na cały rok 2002 w „Italiana Interna-

tional” ma wynieść 17 mln litów. Poprzednio Daukša twierdził, że w pierwszym półroczu „Italiana International” miała niewielki zysk, rok bieżący zamierza zamknąć z zyskiem. W roku ubiegłym przedsiębiorstwo miało straty, jego obrót wynosił 14 mln litów.

„Italiana International” eksportuje blisko 15 proc. całej produkcji, najczęściej napojów alkoholowych wywozi się na Łotwę i do Estonii, eksportuje się je również do Polski, Niemiec, W. Brytanii.

Według danych spółki, do przedsiębiorstwa, wytwarzającego napoje 50 nazw i 8 gatunków, na Litwie należy blisko 20 proc. rynku mocnych napojów.

Kapitał zakładowy „Italiana International” wynosi prawie 21 mln litów. Spółką rządzą cztery osoby (dwie z Litwy, po jednej z USA i Polski), natomiast kontrolny pakiet akcji posiada litewska osoba fizyczna.

Plus-minus

Większy zysk „Stumbrasu”...

Szykowana do prywatyzacji największa na Litwie spółka produkcji alkoholu „Stumbrasu” w ciągu trzech kwartałów br. miała 10,686 mln litów czystego nieaudytowanego zysku, o 14,1 proc. więcej niż w tym samym okresie roku ubiegłego (9,368 mln litów).

W trzecim kwartale spółka osiągnęła zysk w wysokości 4,06 mln litów. Zysk spółki w ciągu trzech kwartałów wzrósł dzięki zwiększonej sprzedaży bardziej jakościowych i droższych wyrobów. Przewiduje się, że czysty zysk „Stumbrasu” w ciągu całego 2002 roku nie będzie niższy niż w roku ubiegłym, kiedy wyniósł on 15,6 mln litów.

... i „Lietuvos dujos”

W ciągu 9 miesięcy br. prywatyzowana spółka „Lietuvos dujos” miała 41,4 mln Lt czystego nieaudytowanego zysku – 13,8 razy więcej niż w odpowiednim okresie 2001 r., gdy spółka osiągnęła czysty nieaudytowany zysk w wysokości 3 mln Lt.

Z podstawowej działalności spółka w tym roku miała 23 mln Lt zysku, z innych rodzajów działalności – 4,1 mln Lt, z pozytywnych zmian kursów walut – 14,3 mln Lt.

Rośnie PKB

W trzecim kwartale br. produkt krajowy brutto (PKB) Litwy w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego wzrósł o 6,6 proc., zakomunikował wczoraj Departament Statystyki.

W okresie lipca-września na Litwie, według wstępnych ocen, zgodnie z obowiązującymi cenami PKB wyniósł 13,428 mld Lt. W ciągu 9 miesięcy br. PKB zwiększył się o 6,1 proc. i wyniósł 35,399 mld Lt. W trzecim kwartale ogólna wartość dodana zwiększała się we wszystkich rodzajach działalności, z wyjątkiem dostaw elektryczności, gazu i wody oraz ochrony zdrowia. W trzecim kwartale, w porównaniu z tym samym okresem 2001 r., najbardziej zwiększyła się działalność w zakresie budownictwa, transportu, magazynierstwa i dalekiej łączności, handlu hurtowego i detalicznego, obrotu hoteli i restauracji. W 2001 r. krajowy PKB wzrósł o 5,9 proc. Prognozuje się, że w tym roku ekonomia wzrośnie o 5,1 proc.

Stronę na podstawie inf. wł. i BNS przygotował
Aleksander Borowik

Kursy walut

Dane na 29 października 2002 r.

Gotówka	Najdrożej skupują	Najtaniej sprzedają
1 euro (EUR)	3,45 Lt	3,46 Lt
	Šiaulių bankas	Sampo bankas, Parex
1 dolar amerykański (USD)	3,51 Lt	3,53 Lt
	Verein-&Westbank	Šiaulių bankas
1 złoty polski (PLN)	0,86 Lt	0,91 Lt
	Ūkio bankas	Šiaulių bankas
1 rubel rosyjski (RUR)	0,09 Lt	0,15 Lt
	Snoras	Snoras

Oszczędności

Dane na 29 października 2002 r.

Najwyższe oprocentowania roczne depozytów ludności			
Lokaty	3 miesiące	6 miesięcy	12 miesięcy
Lity (LTL)	4,5%	5,1%	7,1%
Minimalny wkład – 100	Pierwsza Polska Unia Kredytowa		
Euro (EUR)	3,35%	3,65%	3,8%
Minimalny wkład – 125	Kredyt Bank SA		
Dolary amerykańskie (USD)	1,8%	2,1%	2,2%
Minimalny wkład – 250	Snoras		

SPRINTEM

• Wyniki meczów ligi NHL: Pittsburgh Penguins – Washington Capitals 3:2, New York Rangers – Phoenix Coyotes 3:2, Florida Panthers – Tampa Bay Lightning 1:6, Toronto Maple Leafs – Anaheim Mighty Ducks 5:2, Edmonton Oilers – Dallas Stars 3:4.

• Słowacki napastnik Marian Gaborik z zespołu Minnesota Wild został uznany graczem tygodnia w lidze NHL. O wyborze zdecydowało osiągnięcie z meczu z Phoenix Coyotes (6:1), w którym Gaborik zdobył dwie bramki i asystował przy czterech. 20-letni Gaborik jest najmłodszym graczem w okresie minionej dekady, który w jednym meczu zgromadził sześć punktów.

• Klub piłkarski Montpellier zdymisjonował trenera Michela Mezzy za złe wyniki w lidze francuskiej. Drużyna z miasta położonego nad Morzem Śródziemnym zajmuje 18. miejsce w tabeli. 54-letni Mezy pracował w Montpellier od października 1999 roku.

• Anaheim Angels wygrali wielki finał ligi baseballowej MLB, pokonując na własnym stadionie w siódmym decydującym meczu San Francisco Giants 4:1. W play off „Aniolowie” zwyciężyli 4:3. O zwycięstwie gospodarzy zdecydowała przy stanie 1:1 akcja Garreta Andersona – „three-run-double”.

• Antyczne ruiny, odkryte w pobliżu przyszłego olimpijskiego ośrodka wioślarskiego (przy mieście Maraton) nie spowodują zwłoki w budowie inwestycji dla igrzysk 2004 r., poinformowali organizatorzy LIO Ateny-2004. Te antyczne ruiny to trzy domy z sprzed 4500 lat, usytuowane na terenie przyszłego ośrodka wioślarskiego Skinias. Ruiny starożytnych domów odkryto na skraju jednego z dwóch sztucznych jezior, które mają powstać dla potrzeb igrzysk olimpijskich.

• Najwyższy Trybunał Sprawiedliwości zatwierdził wyrok dwóch lat więzienia w zawieszeniu dla legendy argentyńskiego futbolu Diego Armando Maradony, za strzelanie z wiatrówki do dziennikarzy w 1994 r. Apelacja złożona do Trybunału przez byłego mistrza świata (1996 r.) i kapitana drużyny Argentyny, została przez Trybunał odrzucona. 2 lutego 1994 r. Maradona, który zerwał kontrakt z klubem piłkarskim Newell's Old Boys bez podania przyczyn, strzelał z wiatrówki w kierunku dziennikarzy, którzy przybyli pod jego dom, chcąc się dowiedzieć o przyczynach takiego postępowania.

• Brytyjski kierowca rajdowy Colin McRae postanowił rozstać się ze swoim pilotem Nicky Gristem. Powodem są nieporozumienia między obydwojma zawodnikami. „Nasze stosunki przez ostatnie dwanaście miesięcy bardzo źle się układały i po długich dyskusjach postanowiliśmy zakończyć współpracę. To najlepsze rozwiązanie dla nas obu, rozstajemy się w przyjacielskiej atmosferze” – wyjaśnił Grist, który wraz z Colinem McRae wygrał 17 rajdów. Pilotem Brytyjczyka będzie teraz Derek Ringer. Obaj w przeszłości jeździli już ze sobą, a w 1995 roku wywalczyli mistrzostwo świata. Teraz wystartują razem w dwóch ostatnich wyścigach w tym sezonie – Rajdzie Australii i Wielkiej Brytanii.

Zmiany w Formule 1

Ośmiu zapunktuje

Władze Formuły 1 chciały, by pięciokrotny mistrz świata Niemiec Michael Schumacher musiał przekazać swe niezrównane Ferrari rywalom i przesiąść się do samochodu innego zespołu dzieląc się z innymi swymi zwycięstwami
Fot. EPA-ELTA

Ośmiu punktujących kierowców w każdej Grand Prix i dwie sesje kwalifikacyjne zamiast jednej – to najważniejsze zmiany w Formule 1, które będą obowiązywały już od przyszłego roku. Decyzje podjęto podczas zebrania Komisji Formuły 1 Międzynarodowej Federacji Samochodowej (FIA) w Londynie.

Od 2003 roku zespoły nie będą mogły nakazać swojemu kierowcy, aby dał się wyprzedzić partnerowi z zespołu. Ta sprawa bulwersowała od pewnego czasu kibiców Formuły 1.

Definitywnie wykreślono z kalendarza na 2003 rok GP Belgii, która 36 razy odbywała się na torze w Spa.

W przyszłym roku punkty w wyścigach Grand Prix zdobywać będzie ośmiu zawodników, a nie jak dotychczas sześciu. Zwycięzca otrzyma, tak jak dotąd, dziesięć punktów. Za drugie miejsce zawodnik otrzyma osiem punktów, za trzecie – sześć, a za następne kolejno: pięć, cztery, trzy, dwa i jeden pkt.

Postanowiono również powrócić do dwóch sesji kwalifikacyjnych, które odbywać się będą w piątki i soboty przed niedzielnymi GP i trwać będą od godz. 13.00 do 14.00. Każdy z zawodników będzie miał mierzony czas jednego okrążenia.

Uznano, że dotychczas tzw. wolne, piątkowe treningi najczęściej by-

ły lekceważone przez większość teamów, które szykowały się tylko i wyłącznie na sobotnią sesję z pomiarem czasu.

W trakcie londyńskiego spotkania zrezygnowano z bardziej rewolucyjnych zmian w tym sporcie.

Boss Formuły 1 Bernie Ecclestone (w poniedziałek obchodził 72. urodziny) i prezydent FIA Max Mosley upierali się, że trzeba dokonać istotnych zmian po sezonie, który upłynął pod znakiem dominacji teamu Ferrari i zmniejszonego zainteresowania zawodami FI telewizyjnej publiczności.

Najbardziej radykalną proponowaną zmianą miały być kontrakty, zawierane przez kierowców z FIA, a nie z poszczególnymi „stajniami”. Każdy z zawodników jeździłby dla każdego teamu w ciągu sezonu. Według tej teorii pięciokrotny mistrz świata Niemiec Michael Schumacher musiałby przekazać swe niezrównane Ferrari rywalom i przesiąść się do samochodu innego zespołu. Czołowe zespoły F1 i ich kierowcy byli temu przeciwni (poza szefem Minardi Paulem Stoddartem).

Ecclestone był też zwolennikiem równie radykalnej zmiany: wyrównywania szans uczestników mistrzostw świata obciążaniem kilogramem balastu wozów kierowców za każdy zdobyty punkt. Ten pomysł także się nie przyjął.

Polska ekstraklasa koszykarzy

Łatwe zwycięstwa faworytów

Nadszpiewanie łatwe zwycięstwa odniosły w ekstraklasie koszykarzy zespoły Anwil Włocławek i Prokom Trefl w meczach, po których spodziewano się emocji i wyrównanej walki. Włocławianie wygrali w Pruszkowie z Old Spice 85:59, a Prokom w Warszawie z Polonią 94:82.

Najwięcej problemów miał w sobotę lider tabeli, mistrz Polski Idea Śląsk Wrocław, który we własnej hali długo nie mógł przełamać oporu Stali Ostrów. Wrocławianie zmęczeni meczem w Euro lidze (pokonali w Madrycie Real) i podróżą wygrali ostatecznie 85:75.

Idea jest nadal jedyną niepokonaną drużyną w Polskiej Lidze Koszykówki. W 8. kolejce Idea zmierzy się we Włocławku w arcyciekawie zapowiadającej się potyczce z Anwilem.

Wyniki spotkań 7. kolejki: CWKS Legia Warszawa – Start Lublin 90:70; Idea Śląsk Wrocław – Stal Ostrów Wlkp. 85:75 (I: Dainius

Adomaitis 6, Kęstutis Marčiulonis 0; S: Andrius Danusevičius 6, Mindaugas Budzinauskas 2); Komfort Kronoplus Stargard Szcz. – Unia Tarnów 72:66 (K: Mindaugas Jarsevicius); Noteć Inowrocław – Czarni Słupsk 71:73 (C: Augenijus Vaškys 21, Rolands Jarutis 1, Gintaras Stulga 0); Old Spice Pruszków – Anwil Włocławek 59:85 (O: Mindaugas Brazys 2, Zygimantas Jonušas 0; A: Tomas Pačėsas 8); Polonia Warbud Warszawa – Prokom Trefl Sopot 82:94 (Pr: Tomas Masiulis 24, Darius Maskoliūnas 4)

1. Śląsk	7	0	614:489
2. Anwil	6	1	641:489
3. Prokom	6	1	653:548
4. Old Spice	5	2	582:538
5. Czarni	3	4	477:521
6. Legia	3	4	530:594
7. Stal	3	4	581:577
8. Polonia	3	4	566:580
9. Komfort	2	5	472:487
10. Unia	2	5	494:560
11. Noteć	1	6	540:617
12. Start	1	6	474:624

Na podstawie doniesień PAP, BNS stronę przygotował
Andrzej Łakis

Dwuwładza w koszykarskiej lidze

Pierwszy Polak w LKL

Pierwszy polski koszykarz zadebiutował w Litewskiej Lidze Koszykówki – LKL. Barw zespołu „Alita” Olita będzie bronić Krzysztof Wilangowski.

W pierwszym meczu, w którym „Alita” została rozgromiona przez „Šiauliai” Szawle 48:86, center z Polski Wilangowski zdobył 6 punktów. Znacznie lepiej powodziło się mu w następnym meczu z drużyną „Malsena” Poniewież. Polak poprowadził swój zespół do wygranej po dogrywce 99:98 i był najsukcesywniejszy w swej drużynie, zdobywając 24 punkty.

W LKL dwie drużyny prowadzą w tabeli: „Lietuvos rytas” Wilno i „Žalgiris” Kowno mają na koncie po 7 zwycięstw i żadnej porażki. Jednak dwuwładza nie potrwa długo, bowiem w najbliższą sobotę w Wilnie dojdzie do konfrontacji głównych pretendentów do mistrzostwa Litwy.

Zespół „Neptūnas” Kłajpeda doznał dwóch porażek i spadł na czwarte miejsce w tabeli. Sportow-

cy najpierw ulegli na wyjeździe zespołowi „TOPO centras-Atlas” Kowno 81:88, następnie – w Wilnie w starciu z mistrzem kraju, drużyną „Lietuvos rytas” 77:125.

Na trzecią pozycję awansowała ekipa „Šiauliai”, która w ubiegłym weekend wygrała dwukrotnie.

Wyniki: „Alita” Olita – „Šiauliai” Szawle 48:86 (11:21, 12:24, 17:28, 8:13), „Nevėžis” Kiejdany – „Malsena” Poniewież 85:91 (17:22, 18:22, 19:21, 25:14, 6:12), „Lietuvos rytas” Wilno – „Nafta” Możejki 106:55 (24:16, 32:12, 29:14, 21:13), „TOPO centras-Atlas” Kowno – „Neptūnas” Kłajpeda 88:81 (22:23, 25:13, 13:19, 28:26), „Malsena” – „Alita” 98:99 (24:22, 25:19, 19:19, 15:23, 15:16), „Šiauliai” – „Nevėžis” 81:64 (20:18, 31:14, 20:20, 10:12), „Lietuvos rytas” – „Neptūnas” 125:77 (31:27, 32:16, 32:12, 30:12), „Nafta” – „TOPO centras-Atlas” 102:73 (22:15, 24:18, 25:19, 31:21), „Žalgiris” Kowno – „Sakalai” Wilno 93:65 (22:13, 27:13, 22:19, 22:20).

Koszykarska liga LKL

	W	P	Kosze
1. „Lietuvos rytas”	7	0	790:481
2. „Žalgiris”	7	0	632:496
3. „Šiauliai”	5	2	504:446
4. „Neptūnas”	5	3	691:711
5. „Nafta”	3	4	526:547
6. „Alita”	3	5	629:727
7. „Malsena”	3	5	634:716
8. „Sakalai”	2	5	576:604
9. „TOPO centras-Atlas”	2	5	541:619
10. „Nevėžis”	0	8	581:757

Alpejski Puchar Świata

Zwycięstwo podzielono na trzy

Sensacyjnie zakończyły się inauguracyjne zawody alpejskiego Pucharu Świata – slalom gigant kobiet, który rozegrany został w austriackim Soelden. Zwycięstwo odniosły trzy zawodniczki, co zdarzyło się po raz pierwszy w historii.

Po dwóch przejazdach na lodowcu Rettenbach identyczny rezultat 1.49,91 uzyskały Norweżka Andrine Flemmen, Austriaczka Nicole Hosp i Słowenka Tina Maze.

Zawody od początku zakłócały wiatry przez aurę. Z powodu silnego wiatru start do pierwszego przejazdu przesuwany był dwukrotnie. Większość narciarek po ukończeniu pierwszej części była jednak zdegustowana. Pierwszy przejazd wygrała Norweżka Andrine Flemmen, wyprzedzając Finkę Tanję Poutiainen i Hiszpankę Marię Jose Rienda Contreras. Po niemal godzinnej przerwie narciarki wystartowały do drugiego przejazdu. Jego zakończenie okazało się sensacyjne. Taki sam czas uzyskały trzy zawodniczki, co zdarzyło

się po raz pierwszy w 36-letniej historii alpejskiego Pucharu Świata.

Wśród mężczyzn wygrał Austriak Stefan Eberharter. Eberharter – zwycięzca klasyfikacji generalnej PŚ w ubiegłym sezonie i brązowy medalista igrzysk olimpijskich w giganie z Salt Lake City.

Wyniki slalomu giganta:

Kobiety:

1. Nicole Hosp (Austria) 1.41,91 (54,95+54,96), Andrine Flemmen (Norwegia) 1.49,91 (53,74+56,17), Tina Maze (Słowenia) 1.49,91 (54,43+55,48), 4. Stina Hofgard Nilssen (Norwegia) 1.50,21 (54,58+55,63), 5. Maria Jose Rienda Contreras (Hiszpania) 1.50,24 (54,33+55,91).

Mężczyźni: 1. Stephan Eberharter (Austria) 1.49,47 (59,89+49,58), 2. Frederic Covili (Francja) 1.49,60 (1.00,27+49,33), 3. Michael von Gruenigen (Szwajcaria) 1.49,75 (1.00,21+49,54), 4. Kjetil-Andre Aamodt (Norwegia) 1.49,82 (1.00,55+49,27), 5. Bode Miller (USA) 1.49,92 (1.00,00+49,92).

Kulig wicemistrzem Europy

Zadecydował siódmy OS

Janusz Kulig (Peugeot 206 WRC) został rajdowym wicemistrzem Europy. Wraz z pilotem Jarosławem Baranem zajęli drugie miejsce w decydującym o wynikach ME Rajdzie Antibes. Zwyciężył Włoch Renato Travaglia (Peugeot 206 WRC) i zdobył tytuł mistrzowski. Trzecie miejsce w klasyfikacji ME zajął Leszek Kuzaj.

Polska załoga po szesnastu odcinkach specjalnych ostatniej eliminacji ME straciła do Włocha niespełna minutę, a nad trzecim na mecie Francuzem Malikiem Unia (Toyota Corolla WRC) miała prawie siedem

minut przewagi. Blisko połowę 56,2-sekundowej straty do Travaglii polski kierowca zanotował na siódmym odcinku specjalnym, kiedy to obrócił się na jednym z nawrotów miał kłopoty techniczne z samochodem.

W sumie Kulig zdobył 920 punktów. Wygrał rajdy Turcji, Polski oraz Valais, był drugi w Bułgarii, trzeci w Grecji (Elpa) i Czechach (Barum) oraz szósty w Portugalii (Madera). Nie ukończył Rajdu Ypru w Belgii. Przez większą część sezonu startował Fordem Focusem WRC w specyfikacji z 1999 roku.

ŚRODA 30. X

6.00 Dzień dobry
8.00 Agencja SOS
8.30 Klub dziecięcy
9.00 Dla dzieci
9.20 Przy kawie
10.10 S. „Klan”
10.40 Narodowa geografia
11.35 Wileński zeszyt
11.50 Album wileński (pol.)
12.05 Rosyjska ulica
12.20 Trembita
12.30 Magazyn wspólnot narodowych
12.40 Menora
12.50 Spuścizna historyczna
13.35 Magazyn wojskowy
14.00 Podróże
14.25 S. „Pionierzy egiptologii”
14.50 Dla dzieci
15.10 Godzina małych gwiazd
16.05 Znajdź kąt
17.00 Wiadomości (ros.)
17.10 S. „Klan”
17.40 Przy kawie
18.30 Wiadomości
19.00 Agencja SOS
19.30 S. „Komisarz Balk”
20.25 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
20.50 Przedsiębiorczość
21.00 Klub prasowy
21.59 Loteria „Perlas”
22.00 Dom kultury
23.00 Wiadomości
23.05 S. „Prokuratorzy”

7.15 Wiadomości rowerowe
7.30 Sąd
8.20 S. „Magia miłości”
9.15 S. „Niewinna miłość”
10.10 Nurty
11.05 Wiadomości rowerowe
11.25 „Maximania”
12.15 S. „Straż miejska”
13.05 Komedia „Nie ci chłopcy”
15.00 Filmy anim.
15.50 S. „Magia miłości”
16.40 S. „Soledada”
17.40 S. „Niewinna miłość”
18.45 Wiadomości
19.10 Wybacz
20.00 Wiadomości rowerowe
20.20 Wolność słowa
21.25 Telepizza
22.00 Wiadomości
22.30 S. „Przyjaciele”
23.00 Front
0.30 ABC zdrowia

4

7.00 Próba władzy
7.15 Prosto i jasno
7.45 Buduję dom
8.15 S. „Topmodele”
9.10 Melodramat „Julia”
10.00 Dziennik mamy
10.25 Kamera VRS
10.55 S. „Helikoptery”
11.50 Melodramat „Wiatr nad rzeką”
13.30 Próba władzy
13.45 Teoria spisku
14.55 Najlepsze piosenki „Pükasu”
15.40 Melodramat „Bar przydrożny”

17.15 S. anim. „Artur”
17.45 S. „Topmodele”
18.40 S. „Kiedy będziesz moja”
19.35 Gra roku — 1604
19.45 Dziś
20.15 Magazyn publ.
20.45 Dramat „Poblogosławione zaufanie”
22.30 Próba władzy
22.50 Dla rybaków
23.20 Komedia „Wesoły wdowiec”
23.55 — 6.30 DW

3

6.50 Telesklep
7.05 S. „Sabrina”
7.35 Pomoc TV3
7.50 Nomena
8.40 S. „Trzy siostry”
9.30 S. „Obejmij mnie”
10.20 S. „Melrose Place”
11.10 Magazyn „Szczęście kobiet”
12.00 Przepisy Roberta
12.25 Komedia „Bieg nocą”
14.35 S. „Medicopter”
15.30 S. „Blossom”
16.00 S. „Obejmij mnie”
16.55 S. „Trzy siostry”
17.50 Nomena
18.45 Wiadomości TV3
19.05 Sport
19.10 „Šapro šou”
20.00 Pomoc TV3
20.15 S. „Cobra 11”
21.35 Liga Mistrzów UEFA „Real Madrid CF” — „AS Roma”
23.30 Wiadomości TV 3
23.50 Tydzień bez tabu
0.25 Mecz Ligi Mistrzów UEFA
0.40 Telesklep

8.00 Z Wilna
8.20 Puls
8.50 Muzyka
9.00 Wiadomości
9.20 Stolica
9.45 Dla ogrodników
10.15 Prawo bliżej człowieka
10.45 Tajemnice dworów
11.15 Panorama filmowa
12.00 Wiadomości
12.25 Magazyn „Czego chce kobieta”
13.25 Film fab. „Najemny gladiator”
15.00 Wiadomości
15.20 Cd. filmu
15.30 Błef
16.20 Partytury nie płoną
16.50 Magazyn „Czego chce kobieta”
17.50 Dla rybaków
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.35 Budownictwo
20.10 Puls
20.45 Dziś i jutro odkrywki w Zujunach
21.20 Film fab. „Siedemnaście mgnień wiosny”
22.00 Z Wilna
22.20 Cd. filmu
23.15 Epizody

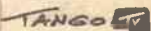

8.15 Pogląd
8.35 S. „Signora”
9.30 Twój wychowanek
10.00 Film fab. „Długa droga przez wydmy”
17.15 Film anim.
17.25 Świat kobiety
17.55 Proponujemy!
18.00 Film fab. „Krzyk mordercy”

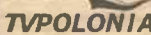
19.00 Pogląd
19.25 5 minut
19.30 Labirynt gier
20.00 Proponujemy
20.05 S. „Signora”
21.00 Pogląd
21.20 5 minut
21.25 Film fab. „Długa droga przez wydmy”

7.35 Komedia „Spać razem”
9.00, 17.00 Thriller „Pułapka”
10.35 Film akcji „Zamieszanie”
12.10 Komedia „Barnie i jego male przykrości”
13.35 Dramat „psych. „Wielki świat”
15.30 Melodramat „Kwiaty na poddaszu”
18.35 Kanały XXI i Hallmark
18.45, 21.35 Kalejdoskop zniżek
18.50 Melodramat „Muzyka z drugiego pokoju”
21.40 Dramat „Przeciwstawić się losowi”
23.30 Thriller „Niespełnione marzenia”
1.00 Kanał dla dorosłych

9.40 S. „Batman”
10.05 Tangorama
11.25 S. „Bonanza”
12.15 S. „Moje rzekome życie”
13.00 S. „Beverly Hills 90210”
13.45 Film przyg. „Rekin”
15.15 Tangorama
16.35 Znajomość z Niemcami
17.30 S. „Batman”
17.55 S. „Bonanza”
18.45 S. „Moje rzekome życie”
19.30 Tangorama
20.55 Dramat krym. „Przemoc”
22.20 Tangorama

7.00 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości: 7.05, 7.30, 8.00, 8.30
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Woronicza 17
9.30 „Klan” — telenowela
10.00 Zabawy językiem polskim — teleturniej językowy
10.20 Spacerzy z dziadkiem — program dla dzieci
10.45 Ojczyzna-polszczyzna
11.00 Wieczór z Jagielskim — talk show
11.45 Bajki polskie — program dla dzieci
12.15 S. anim. „Karypel kontra groszki”
12.50 Eurotel — magazyn
13.00 Wiadomości
13.15 Polonijny Magazyn Gospodarczy
13.45 Polskie Parki Krajobrazowe
14.00 Wieści polonijne
14.15 „Wakacje w Amsterdamie” — film fab.
16.00 Wiadomości
16.15 Zabawy językiem polskim — teleturniej językowy

16.35 Spacerzy z dziadkiem — program dla dzieci
17.00 „Klan” — telenowela
17.30 Kulisy PRL-u
18.00 Teleexpress
18.20 Sportowy Express
18.30 Gość Jedyńki
18.40 Bajki polskie — program dla dzieci
19.05 S. anim. „Karypel kontra groszki”
19.30 Magazyn sportowy
20.10 Zgadnij, odpowiedź — program dla dzieci
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
21.00 Sport
21.06 Pogoda
21.15 „Klan” — telenowela
21.40 Tygodnik gospodarczy
22.15 „Wakacje w Amsterdamie” dramaty obycz.
23.40 Rozrywka
1.00 Monitor Wiadomości

7.55 Telesklep
8.10 S. anim. „Dragon Ball Z”
9.00 „W niewoli uczuć” — telenowela
9.50 „Daniela i przyjaciele” — telenowela
10.40 S. obycz. „Melrose Place”
11.30 Łamislówka — teleturniej interaktywny na żywo
12.00 S. sensac. „Żar tropików”
12.50 „Przeklęta miłość” — telenowela
13.35 Telesklep
15.25 S. anim. „Dragon Ball GT”
16.35 S. komed. „Pełna chata”
17.35 S. komed. „Nie do pary”
18.05 S. sensac. „Las Vegas”
19.00 Aktualności
19.10 S. sensac. „Żar tropików”
20.05 S. obycz. „Melrose Place”
21.00 „Zimowy gość” — film obycz.
23.10 S. sensac. „Gliniarze”
0.10 „Dziennik uwodziciela” — komedia obycz.
1.50 Styl — magazyn
2.10 „Źródła pożądania” — film erot.
3.30 S. komed. „Pełna chata”
3.55 S. komed. „Bajer w Be-Air”
4.20 S. komed. „Nie do pary”

7.00 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości: 7.05, 7.30, 8.00, 8.30
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Woronicza 17
9.30 Telezakupy
9.45 S. anim. „Kundle i reszta”
10.10 Jedyńeczka
10.35 Bajeczki Jedyńeczki
10.55 S. komed. „Frasier”
11.20 S. „Historia Jackie Bouvier Kennedy Onassis”
12.10 Kiosk przy Wspólnej
12.20 Zdrowo i odłotowo
12.40 Telezakupy
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes
13.20 Kontrasty — świat, ludzie, pieniądze
13.25 Samo życie
13.45 „Klan” — telenowela
14.15 Sflinks — zagadki historii
14.45 Telezakupy
15.00 Plus minus — magazyn ekonomiczny
15.35 Sztuka przekonywania
16.00 Wiadomości
16.10 Reportaż
16.35 Bezpieczna Jedyńka
17.05 Rower Błażeja
17.30 S. „Moda na sukces”
18.00 Teleexpress
18.20 Sportowy Express
18.30 Gość Jedyńki
18.40 „Klan” — telenowela
19.10 50 lat TVP: Taka była telewizja
20.00 5 minut o Unii Europejskiej

7.00 Muzyczny VIP
7.30 KINOMANIAK — odjazdowy magazyn filmowy
8.00 Muzyczne listy
8.50 S. anim. „Sklep Mopatopa”
9.15 S. anim. „Rudzielec”
9.40 S. anim. „Masked Rider”
10.05 „Fiorella” — telenowela
11.00 „Zbuntowany anioł” — telenowela
11.50 S. sensac. „Viper”
12.40 S. komed. „Dharma i Greg”
13.05 S. przyg. „Herkules”
14.00 Muzyczny VIP

14.25 KINOMANIAK — odjazdowy magazyn filmowy
14.55 S. anim. „Sklep Mopatopa”
15.20 S. anim. „Rudzielec”
15.45 S. anim. „Masked Rider”
16.05 „Fiorella” — telenowela
17.00 Muzyczne listy
18.00 S. komed. „Jak dwie krople czekolady”
18.30 Hot Chat — interaktywny program publ.
18.45 Dziennik
18.58 Prognoza pogody
19.00 „Zbuntowany anioł” — telenowela
20.00 S. „Anioły miłosierdzia”
21.00 S. akcji „Baza Pensacola”
21.55 IDOL Extra
22.50 Dziennik
23.05 Informacje sportowe
23.12 Prognoza pogody
23.15 „Życiowa szansa 3” — teleturniej
0.15 „Wschodzące słońce” — film sensac.
2.45 X laski — magazyn muz.
3.15 Muzyczne listy
4.05 Strefa P — magazyn muz.
4.30 KINOMANIAK — odjazdowy magazyn filmowy
4.55 „To się w głowie nie mieści” — magazyn

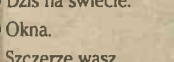
7.00 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości: 7.05, 7.30, 8.00, 8.30

9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Woronicza 17
9.30 Telezakupy
9.45 S. anim. „Kundle i reszta”
10.10 Jedyńeczka
10.35 Bajeczki Jedyńeczki
10.55 S. komed. „Frasier”
11.20 S. „Historia Jackie Bouvier Kennedy Onassis”
12.10 Kiosk przy Wspólnej
12.20 Zdrowo i odłotowo
12.40 Telezakupy
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes
13.20 Kontrasty — świat, ludzie, pieniądze
13.25 Samo życie
13.45 „Klan” — telenowela
14.15 Sflinks — zagadki historii
14.45 Telezakupy
15.00 Plus minus — magazyn ekonomiczny
15.35 Sztuka przekonywania
16.00 Wiadomości
16.10 Reportaż
16.35 Bezpieczna Jedyńka
17.05 Rower Błażeja
17.30 S. „Moda na sukces”
18.00 Teleexpress
18.20 Sportowy Express
18.30 Gość Jedyńki
18.40 „Klan” — telenowela
19.10 50 lat TVP: Taka była telewizja
20.00 5 minut o Unii Europejskiej

20.10 Wieczorynka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.06 Pogoda
21.20 Okruchy życia
23.05 Kronika kryminalna Jedyńki — poza prawem
23.30 Oblicza mediów
24.00 Monitor Wiadomości
0.20 Profit
0.25 Czas na... kontrowersyjny dokument
1.30 S. „Plebanią”

7.25 Telesklep
8.00 Dziś w Ameryce.
8.30 S. „Jago — ciemna namietność”
9.30 S. „Polowanie na Kopciuszka”
10.30 S. „Zmarle dusze”
12.00 S. „Obywatel naczelnik”
13.00 Skradzione powietrze
13.30 Film fab. „Za zakrętem rzeki”
15.00 „Ja sama”
16.00 S. „Milagros”
17.00 Okna
18.00 S. „Jago — ciemna namietność”
19.00 Dziś na świecie.
19.30 Dom na wybrzeżu.
20.00 S. „Polowanie na Kopciuszka”
21.00 S. „Obywatel naczelnik”
22.00 Dziś na świecie.
23.00 Okna
24.00 Szczęrze wasz...

0.10 Film fab. „Pietrowka 38”
1.40 Dom na wybrzeżu.

9.00 „Niezwykła opowieść”
10.35 „Nocne wydarzenie”
12.05 „Zapomniana melodia na flet”
14.15 „Tarcza i miecz”
16.00 „Ojcowie i dzieci”
17.40 „Szara choroba”
19.10 „Wstawcie się za biednym huzarem”
21.40 „Tarcza i miecz”
22.55 Film anim.
23.00 „Diabeł”

8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Wiadomości.
8.15 S. „Rodzinne więzy”
9.10 Tajemnice wieku.

9.55 Fabryka gwiazd.
10.20 „Jerusalem”
10.40 Po łaźni.
11.15 S. „Policjanci”
13.00 S. „Konferencja maniaków”
14.15 Fabryka gwiazd.
14.50 S. „Klatka”
15.50 „Jerusalem”
16.00 Wielkie pranie.
17.25 Film dok.
18.00 S. „Rodzinne więzy”
19.00 Telegra „Rosyjska ruletka”
20.00 Czas.
20.40 S. „Konferencja maniaków”
21.40 S. „Klatka”
22.45 Gruzy imperium.
23.30 Fabryka gwiazd.
24.00 Czas.

0.15 S. „Laserowa wojna”
0.45 S. „Policjanci”

Białoruska TV

6.00, 7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Wiadomości.
6.15, 8.15, 12.20 Dzień dobry, Białoruś.
9.15 S. „Tajemnice Petersburga”
10.05 S. „Podróż dookoła świata”
10.20 Międzynarodowy festiwal filmowy.
10.45 Zdrowie.
11.15 S. „Magia miłości”
13.15 Komedia „Niespokojne gospodarstwo”
14.40 S. „Kochani ludzie”
15.25 S. „Wyspa motyla”
15.45 S. „Wszyscy na orbitę”
15.55 5 cudów.
16.10 Program rozr.
16.55 Teledyski.
17.00 S. „Tajemnice Petersburga”
18.20 Moskwa — Mińsk.
18.25 Film fab. „Żegnajcie, niegodziwcy z Zamoszkworeczja”
20.15 Film dok.
20.40 Kołysanka.
21.00 Panorama.
21.45 Nowości regionalne.
22.00 S. „Magia miłości”
22.50 10 minut o sporcie.
23.20 Strefa X.
23.30 Na nocnej antenie.
1.05 Mistrzostwa piłkarskie Białorusi.

8.05 S. „Tajemnicza kobieta”
8.55 Zwyczajne historie.
9.25 Metry kwadratowe.
9.40 Telesklep.
10.00, 13.00, 17.00, 21.00, 23.10 Wydarzenia.
10.15 Data.
11.15 Tajne dokumenty.
11.55 Punkt oparcia.
12.10 Pietrowka 38.
12.30 Moskwa biznesu.
13.15 S. „Inspektor Derrick”
14.20 Droga do siebie.
14.30 Oczywiste, lecz niewiarygodne.
15.00 Regiony.
15.30 Stopnie.
16.00 S. „Morze Śródziemne”
17.15 Zaprasza Borys Notkin.
17.55 S. „Izabella”

10.00 Rekiny.
10.25 Dla rybaków.
10.55 Turbo.
11.20 Lotnisko w Lagos.
11.50 Helikopter.
12.15 Tajemnice dawnych imperiów.
13.10 Roboty.
14.05 Wielkie kraby.
15.00 O mamutach.
16.00 Bitwa o Koreę.
17.00 Atomowe rekiny.
18.00 Wędkarstwo.
19.00 Podróże w przeszłość.
20.00 Myśliwi.
21.00 Utracone skarby dawnego świata.
22.00 Che Guevara.
23.00 Przygody okrętów podwodnych w okresie zimnej wojny.
24.00 Ucieczka z Berlina.
1.00 Atomowe rekiny.
2.00 Podróże w przeszłość.
3.00 Zawodnicy.

Firma „Joana” PKS Warszawa

WILNO - WARSZAWA - 21.30
WARSZAWA - WILNO - 19.30
Linia Regularna
Twój wybór - pewny partner podróży!

Nadal deszcze

Dziś synoptycy zapowiadają deszcz z mocnym wiatrem kierunków południowych, zachodnio-południowych 7-12 m/sek, miejscami porywy do 20 m/sek. Temperatura w nocy 0-3 stopnie mrozu, gołoledź, mgła. W dzień 3-6 stopni ciepła.

W czwartek przelotne deszcze z mokrym śniegiem. Temperatura w nocy 0-3 stopnie mrozu, gołoledź. W dzień 3-6 stopni ciepła.

AUTOKARY DO WYNAJĘCIA

- wycieczki
- wesela
- wyjazdy komercyjne

Tanio i wygodnie!

Solecznicki park autobusowy
tel./faks (8 250) 53 848

DROBNE

Weselni muzycanci – pan Czesław Tomaszewicz z kapelą. Usługi foto i wideo.
Tel. 8 685 78003.

Kupię stare pocztówki, monety i banknoty.
Tel. 232 80 93.

Wizy do Rosji, na Białoruś, Ukrainę. Emerytom – 20 Lt.
Vilnius, Sėlių 52, tel. 75 38 59.

Sprzedam kanapę w dobrym stanie. Cena 200 litów.
Tel. 77 44 02, 8 670 22545.

Kupię do samochodu Wolga 21 tylne drzwi lewe i prawe, tylny lewy błotnik. Tel. 261 79 60 lub wieczorem 248 09 28.

Sprzedam trzyletnią klacz.
Tel. 43 81 32.

Konsultacje w sprawach zwrotu ziemi w Wilnie i rejonie wileńskim.
Tel. 216 08 45, 8 612 23700.

Stale kupujemy
konie i siano

Zwracać się:
tel. 232 03 60, 8 699 92554,
8 685 53045
codziennie (Zam. 051)

DEMONTA

Rowery
Części, regulowanie i naprawa

N. Vilnia, Linksmoji 5, tel. 67 24 57
godziny pracy: sklep 11.00 - 22.00
serwis 11.00 - 16.30

Kalendarium

* Środa (30.X) jest 303 dniem 2002 roku. Do końca roku pozostało 62 dni.

* Znak Zodiaku – Skorpion.
* Imieniny: Zenobii, Edmunda, Przemysława.

* Wschód Słońca – 7.17, zachód – 16.47. Długość dnia 9 godz. 30 min.

* Księżyc. Ostatnia kwadra – od 29 października.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 30 października 2002 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	3,5066
Dolar australijski	1,9618
1000 rubli białoruskich	1,8529
Dolar kanadyjski	2,2499
Frank szwajcarski	2,3560
Korona czeska	0,1118
Korona duńska	0,4643
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	5,4661
100 forintów węgierskich	1,4295
100 jenów japońskich	2,8377
Łat lotewski	5,7822
Korona norweska	0,4670
Złoty polski	0,8655
Rubel rosyjski	0,1104
Korona szwedzka	0,3793
1 mln lir tureckich	2,0885
Griwna ukraińska	0,6579
10 tys. lei rumuńskich	1,0582

FIRMA PRAWNICZA

Jure et Facto

Rejestracja i obsługa prawnicza przedsiębiorstw, filii i przedstawicielstw na Litwie, w Polsce i Kaliningradzie;

Konsultacje: w kwestiach rodziny, dziedziczenia, ziemi, prawa pracy, w sprawach wypadków samochodowych oraz w kwestiach prawa karnego.

Antakalnio g. 84, 2040 Vilnius.
e-mail: jure@email.lt
Tel./faks: (8-5) 210 60 46,
tel. (8-5) 210 60 47, tel. kom.: 8 611 38397

Składanie kwiatów w miejscach Pamięci Narodowej w dniach 31 października i 1 listopada 2002 roku

31 października 2002 roku

Święciany, godz. 11.00, ambasador J. Bahr, min. A. Przewoźnik, wicekonsul W. Mularczyk.

Nowe Święciany, godz. 12, ambasador J. Bahr, min. A. Przewoźnik, wicekonsul W. Mularczyk.

Miejsce pamięci przy drodze do Nowych Święcian, ok. godz. 11.40, ambasador J. Bahr, min. A. Przewoźnik, wicekonsul W. Mularczyk.

1 listopada 2002 r.

Cmentarz na Rossie, godz. 17.00, ambasador J. Bahr.

(Rossa i cm. Antokolski – z udziałem wszystkich pracowników placówek)

Nowa Rossa, godz. 17.15, ambasador J. Bahr.

Antokol – Pieta, godz. 17.30, ambasador J. Bahr.

Antokol – cm. Wojskowy, godz. 17.40, ambasador J. Bahr.

Cmentarz Kalwaryjski, godz. 11.00, radca J. Nowicki.

Cmentarz Bernardyński, godz. 11.00, radca M. Kasner i att. Obrony K. Gieźza.

Ponary, godz. 11.00, ambasador J. Bahr w towarzystwie min. A. Przewoźnika.

Troki, godz. 11.00, wicekonsul W. Mularczyk.

Orany, godz. 11.00, radca P. Nowak.

Glinciszki, godz. 11.20, att. Obrony W. Marzęda.

Dubinki, godz. 11.45, att. Obrony W. Marzęda.

Niemenczyn, godz. 12.00, att. Obrony K. Gieźza.

KUPON

BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów)
wydrukujemy nieodpłatnie

Wypełniony kupon prosimy przesać na adres redakcji z dopiskiem "Dział reklamy":
Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER

OGŁOSZENIA DO "KURIERA WILEŃSKIEGO" - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” PRZYJMujemy TEŻ TELEFONICZNIE PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonem: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje: UAB „Desimt balų”. Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-27 36 11 87.

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

8 900 20032

Cena za 1 minutę 3 Lt

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału – od którego następuje odliczanie czasu w cenie 3,00 Lt za 1 minutę – trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

Bądź z "Kurierem" na co dzień!

Wydanie codzienne – indeks 0044

1 mies.	3 mies.	5 mies.
20 Lt	60 Lt	100 Lt

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów i mieszkańców wsi – indeks 0227

1 mies.	3 mies.	5 mies.
17 Lt	51 Lt	85 Lt

Wydanie magazynowe (24 strony) – indeks 0172

1 mies.	3 mies.	5 mies.
5 Lt	15 Lt	25 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarniach "Księgarnia na Rudnickiej" (Rudininkų 20), "Elephas" (Olandų 3), w Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76), w szkołach

1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
14 Lt	42 Lt	70 Lt	13 Lt	39 Lt	65 Lt

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne			Wydanie magazynowe		
1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
65 PLN	195 PLN	325 PLN	24 PLN	72 PLN	120 PLN

Konto bankowe: Bank Polska Kasa Opieki SA, I Oddział w Suwałkach, nr. 12401848-07711160-2700-401112-001-0000, VŠ.l. "Vilnijos žodis" z dopiskiem "prenumerata"

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne			Wydanie magazynowe		
1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
15 USD	45 USD	75 USD	6 USD	18 USD	30 USD

Konto bankowe: Lietuvos Žemės Ūkio Bankas, Naujosios Vilnios skyrius, b/k 260101441, nr. 3700969, VŠ.l. "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję: fax. 60 84 45, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt

KURIER WILEŃSKI

Redaktor naczelny
Zygmunt Żdanowicz
e-mail:
redaktor@kurierwilenski.lt

tel./fax 260 84 44

Wydawca
VŠ | "Vilnijos žodis"
Dyrektor spółki
Roman Baranowski
(tel. 260 84 44)
Adres: Birbynių g. 4a
2030 Vilnius
Lietuvos Respubliką
Indeks 0044 SL 322
ISSN 1392-0405
Druk UAB "KLION"

Krystyna Adamowicz, Aleksander Borowik – zastępcy redaktora naczelnego (tel. 260 84 46, 260 84 47). Zespół dziennikarzy: Helena Gładkowska – stolica, Danuta Kamilewicz – "Pocopetek", Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz – polityka, Irena Litwin – praworządność, Andrzej Łakis – sport, Irena Mikulewicz – zdrowie, Andrzej Pukszo – kultura, Julitta Tryk – gospodarka (tel. 260 84 46, 260 84 47, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).
Jadwiga Podmostko – korespondent na rej.wileński, Piotr Ryngiewicz – korespondent na rej. solecznicki, tel. 8 685 04103, Alina Sobolewska – korespondent na rej. trocki, Marian Paluszkiwicz – fotoreporter (tel. 260 84 44).
Wanda Zajączkowska – sekretarz redakcji, Marian Sipowicz – zastępca sekretarza redakcji (e-mail: sekret@kurierwilenski.lt). Walerian Butkiewicz, Roman Ostouch, Lucja Stankevičiūtė – łamanie komputerowe (tel. 260 84 44), Zbigniew Markowicz – promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczca – reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis – kolportaż – prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).
Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów nie zamówionych. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor Krystyna Adamowicz